

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvniku“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVNIKU

„Vienybė Lietuvniku“
 Išėina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europon ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 saus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užrašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 36.

Brooklyn, N. Y., 2 d. Rugsėjo (September) 1908. m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Lietuvių votis ir gydytojai.

Apie lietuviškas votis prisimini, kiekvienam dingtelės, jog tai apie tam tikrą kuno ligą kalbama. Ne! Yra daugelis lietuviškų dvasios vočių. Tik... nėra gydytojų.

Votis yra nesveiki gaivalai. Lietuvoje visoki šunadvočiai (pokatny doradca), kurie čiučia iš muzikėlių sveiką kraują. Tas votis išgydytų tam tikri gydytojai — geri advokatai. Bet jų nėra. Intelligentiškų rėdus davėjų apie įstatymus neturim. Turim ir čia tokių vočių... Neturim tik gydytojų. Lietuviškos votis, ant kurių žmonės ruogoja, kad tik iš kraujo ir žmogaus raumenų jossau lizdą susisuka ir gyvena ant žmogaus kuno, skaudulius su teikia, yra visokios rūšies pasmus. Ir ne tik tokie šunadvočiai. Ne augščiau stovi ir mūsų dvasiški mokytojai, kurie apie karštį pragarinės ugnes kalbedami, nieko ne nemislina gero nuveikti; jie galėtų daug, daug gero padaryti, jei kasdieną pašvestų nors porą valandų pamokinimui savo parapijonų rašyti, skaityti, rokuoti, istorijos ir kitų jiems žinomų mokslo šakų, be kurių nieko nežinančiam žmogui labai sunku apseiti. Lietuviai iš tokių savo mokytojų turi tokią naudą, kaip iš ozio: „nė vilnos, nė pieno“.

Ot, sakysite, lietuviški daktarai Amerikoje, tai tikri geradėjai, nes be jų jū tai mūsų žutumėm.

Bet tik reikia prisžiūrėti arčiau, ir mes aiškiai pamatysime, kad net ir lietuviški daktarai ne kiek geresni už lietuviškus kunigus. Ir teisybė. Lietuviški daktarai savo žmonėms, sausiai nieko gero nėra padarę ir nesirengia nieko gero padaryti, o tik kartais bambteleja laikraštyje, kad sergantys lietuviai ir jų pinigai, tai tik jiems ir priklauso. Vienok, man rodosi, nėra skirtumo; svetimtautis ar lietuvis daktaras nuo sergančio paima pinigus ir gražiau gyvena už paprastą lietuvį; ligoniui iš to nėra jokio pagerinimo. Nėra skirtumo, kas jam kailį dirina: airys ar lietuvis kunigas, lygiai taip ir daktaras.

Jeigu koksai lietuvis daktaras nori būti iš tikro mus geradėju, tai jis gali daug, daug gero padaryti savo broliams, taip kaip ir lietuvis kunigas.

Ar tai nereikia nusistebėti, kad čion Amerikoje yra apie 15 lietuvių daktarų, baigusiu

tos profesijos mokslus, o vienok mes neturime jokio veikalo parašyto lietuvių daktaro, — apie higieną ar nuo ligų apsigerėjimą, — kuris veikalas kiekvieną dieną yra žmoneis reikalingas pasimokyti, kad žinoti iš tikro, kas yra žmogus, kas jam gera ir kas vodinga. Reikia žmonėms išaiškinti apie visokias ligas, kaip nuo jų apsisaugoti, kaip valgyti ir nešioti; kaip būti išmintingu, kad kiekviename nepaprastame nesveikumo apsišreikime, vietoje vaistų (ku riuose veik visuose yra nuodu) galima būtų išmintingu apsi- sangojimui apseiti. Tai yra reikia mums naudingų patarčių ir pamokinimų. Bet mes jų neturime. Ir kurie nesuprantame svetimų kalbų, tai tiek apie savo sveikatos užlaikymą supratimo turime, kiek apie Marso gyventojus. Apie mus nesuka san galvos mūsų „inteligencija“, mūsų profesionališkieji žmonės. Nėra parašę nė tinkamos knygos apie higieną, nėgi laikraščiuose apie sveikatos klausimą jokių straipsnių nerandame. Iš tikro mus lietuviški daktarai, taip jau kaip ir kunigai, turi rausti iš gėdos, kad apie savo brolių apšvietimą nieko neveikia...

Kartas nuo karto mūsų „inteligencija“ suklika laikraščiuose apie įvairius šarlatanus, šundaktarius, kurie išnaudoja lietuvius. Bet nesijaučia, kad čia ne kieno kito kaltė tiems išnaudojimams, kaip tik jų pačių — inteligencijos ir lietuviškų daktarų, kad jie žmonių nemokino apie sveikatos ir teisingo gydymo vertę. Jeigu jau parašyti tinkamą knygą — vienam nesinorėtų tiek daug dirbt, tai — juk čionai jų yra daugybė, — gali pasiskirstyti kiekvienas sau tam tikrą skyrių parašyti ir sudėjus į kruvą išleisti žmonių naudai gerą daktarišką veikala.

Skundžiamos ant įvairių svetimtautiškų medicinos firmų ir institutų. Bet ar gi to paties negali padaryt ir mūsų gydytojai — pranešti apie save visuomenei ir ją nuo svetimtautiškų, argu prigavikų atitraukt. Jeigu jau nenori garsinties laikraščiuose — ar tai dėlėi smulkių pinigėlių išro kavimų, ar kitos priežasties pavieniui, tai lietuviški daktarai gali įtaisyti tokį „Lietuvių sveikatos biurą“ — bile mieste. Tą biurą, susidėjęs įrengti, kur yra lietuvis daktaras ir į tenai žmonės galėtų rašinėti ir apturėti sau reika-

lingas žinias ir rodas, atsitikus reikalui, apie sveikatą. Jeigu liga tik patarimo reikalauja, tai atsišaukęs ir nuo patarimo išgys. Vienok jeigu menkniekiui yra reikalingi vaistai, tai ir receptą gali pasiūsti. Bet jeigu ligonis reikalingas asabiškai apžiūrėti, todėl parodys, kur arčiausia ir pas kokį daktarą kreipties, — kadangi yra tokių kaimelių (pečių) labai daug, kur ir daktaro nėra; todėl tokiems būtinai reikia kreipties per laiškus, jieškoti pašalpos. Tuomet lietuviški daktarai bus vienos lietuviškos voties gydytojai. Jie srvo pareigą atliks.

Kolai lietuviški daktarai nieko gero neveiks žmonėms, kolai jie verks per laikraščius, kad „šaldros“ jiems ligonius atima, tolai jie patis liksis tik lietuviškos votis ir, persiprasant — veltėdžiai...

J. Daugmatis.

Dar prie Paureno bylos.

Minėjom užpereitame numerį „V-bės“, kad Amerikos ateivių komisijonierius Shields išnagrinėjo visus dokumentus lytinčius latvi revoliucionistą, Joną Paureną, ir nusprendė jį deportuoti, t. y. sugrąžint į Rusiją. Byla da neužsibaigė šiuo mi nuosprendžiu. Revoliucijos šalininkai atsišauks su tuo reikalui į federališkąjį, tai yra tarpvalstijinį teismą. Jeigu ir tas komisijonieriaus Shelds'o nuosprendį užtvirtins, tai tada da bus reikalaujama, kad paveltų Paurenui parašyti nuo savęs atšliepimą, žinomą po vardu „habeas corpus“, kuriame kalinis išnaudo išdesto savo nekaltybę ir pasiduoda visuomenės arba kitų juridiskų įstaigų teismui. Tai gi išdavimas da ilgai nusitęs, o iki tam laikui jau ir kongresas iš naujo susirinks, kur gal Rusijos išeiviams bus prielankiai nutarta, ir tuomi visų politiskųjų išdavinėjimas gal bus sulaukytas.

Luomtarpu paties Paureno reikale apgynejai da ir kitu keliu darbuojasi. Praeitą savaitę pradėta rinkti parašus peticijai į Amerikos prezidentą Ruzveltą. Drange išleista maždaug šikio turinio atsišaukimas į visuomenę:

„Pirmas sykis Rusijos valdžia, remdamosi ant seniaus padaryto susitarimo su Amerika išsivadinti paprastus pik-

tadėjus—bando išgaut politikos prasikaltėlių. Ji mėgina tą susitarimą savo siekiams išnaudot, nori padaryti pradžia. Ji bando perstatyti Amerikos valdžiai ir visuomenei, kad jos politiskieji pabėgėliai yra kriminalistai. Jeigu jai šitas pasikėsinimas nusiseks, tai bus padaryta pradžia ir duotas caro valdžiai pavyzdys, ant kurio ji nurodydama, reikalus ir daugesnį išduot; tuomet nė vienas revoliucijoje dalyvavęs Paureno likimo neišvengs. Mūsų vienatinė viltis yra pas prezidentą Ruzvelt, kuris gali komisijonieriaus nuosprendį panaikint. Męs privalome surinkti mažiausiai apie 100.000 parašų ir prie jų prijungus tam tikrą peticiją, pasiūsti mūsų prezidentui Ruzveltui“.

Tą visą reikalą veda advokatai: Dr. Romm, Katlin ir Dr. Gurvič. Yra jau susitvėręs net tam tikras Paureno bylos komitetas, kuriuo adrius reikia siūsti tos bylos vedimui suaukojami pinigai. Adrisas šioks: M. Jurzen, 2008 W. Stella str., Philadelphia, Pa.

Siuskime laikraščius ir knygas iš Amerikos į Lietuvą.

Nekartą jau buvo skatinama, idant mūsų vietaučiai kurie negali užrašyti laikraštį iš Amerikos į Lietuvą savo ar timiausiems draugams ar giminėms, tad kai nors perskai tytus, užlipinus krasos ženklelį, pasiūsti — ažiūt kur numesti ar suplešyti. Tenai jie atneš didelę naudą mūsų broliams — pasės vienybės sėklą ir numes keletą susipratimo spindulių.

Kad tokie siuntimai atneša savo laiku naudą, tai aiškiai patvirtina pora laiškų, čion žemiau privestų.

Dobrovalės valščius, gal mažai kam tėra žinomas. Pirmiaus čia buvo įsikėrėjusi pasibaisėtina tamsybė. Kokie trėti metai atgal man užėjo ant minties siuntinėti kaimiečiams dobrovališkiems visus lietuviškus laikraščius iš Amerikos, taip pat šikias—tokias knygas, taip gi ilgus laiškus rašinėjant raginti prie skaitymo; kitiems stačiai „Vienybės“ apie 10 egz. užprenumeravau. Pasekmės jau pradėjo rodytis, nes iš pusėtinai apytamsio Dobrovalės valščius stojosi kaip pavėikslas susipratusių žmonių visam Naumiesčio pavietui; jau netik lietuviška-

me klausime apsitrynė dauguma dobrovališkių, bet ir politiškai, — stoja į kovą prieš biurokratus ir skriaudžiančius ponus.

Štai ištrauka iš laiškų, rašytų per Dobrovalės apsikaisiusius valstiečius.

„Jūsų siunčiamus raštelius gaunam ir visur pasidalinam. Labai gilų turime tamistai iš tarti ačiu. Dauguma, labai aiškiai, pasinaudojo iš tamistos triuso ir paklausė raginimų — perskaitę vieną—kitą pri siunčiamą numerį laikraščių ir patis jau užsirašė. Apšvieta pradeda leisti daigelius. Žmonės jau pradeda susiprast. Štai neseniai atsibuvę teisėjo rinkimai parodė, kokią veikmę padaro laikraščių skaitymas. Buvo ant kelių pastatyta Damanskio (lenko) tarnai, kurie gaudė balsuotojus ir lenkė su degtine, kad tik jį rinkyt. Gyvais pinigai norėjo įsipirkti į teisėjo urėdą, paskiaus būtų atsilapęs. Ir pavieto viršinin kas už jį stojo. Vienok greta visų mekleryščių, ant galų galo teisėju tapo išrinktas p. Jonas Kraučiuonas, buvusis „Vilniaus Žinių“ redaktorius. Rods dvarininkai, kaip gylių sukandzioti laksto ir prieš Kraučiuoną varo agitaciją, kad tik valdžia ir augštesnės „sfėros“ (dvarponiai) jo ne užtvirtintų, vienok yra viltis, kad p. K. mūsų teisėju taip ir pasiliks, ir tai bus ačiu pačių kaimiečių susipratimui. — *Buvęs Amerikoje.*“

Antras vėl man rašo:

„Žmonės kila mintise. Ačiu už jūsų rupestį pakelti mūsų kraštą prie apšvietos. Daug turim Amerikoje pažįstamų, susiedų, bet nė vienas nesupranta, ko mums reikia. Mums reikia laikraščių, knygų, iš kurių mes pasimokytumėm į svieta žiūrėt ir tėvų ne mylėt. Jums priguli padėka nuo dobrovališkių, kad mus šelpiat visais Amerikos lietuviškais laikraščiais ir naudingoms knygomis. Gaudami nuo jūsų laikraščius, nemėtom jų po kampus, bet perskaitę duodame kitiems, kad pripratinus žmones skaityti ir supažindinus juos su literatūra... *Lietuvos kankinis.*“

Tie laiškai parodo, kad verta siūsti ir užrašinėti laikraščius į Lietuvą, nes tenai pinigai žmonėms labai yra pravar tūs — nusipirkti duonos, druskos svara, negu kuo kitu, taip gi ir raštais apsirupint. Kaip mes padėsime jiems prie susipratimo prieit, tada jie jau ir

patis savo buvį pageris ir reikalingus daiktus pasistengs igyt.

Neišgama.

L. M. P. S. A. KUOPU KONSTITUCIJA

SANARYSTE.

Kiekviena moteris besirūpianti moterų pakilimu kulturoje ir susipratime, mokanti lietuvišką kalbą, apsiartinai ir sutinkanti su Lietuvių Moterų Progresiviškojo Susivienijimo Amerikoje programą ir taktiką, be skirtumo ir padermės, gali būti šios organizacijos sąnare.

SANARIŲ PAREIGOS.

Nuodugnai perstudijuoti šios organizacijos tikslus tobulinties juose ir ant kiek galima stengties draugijoje įgyvendinti juos.

Platinti tarp moterų apšvietą, žodžiu, raštu ir tinkančiais gyvenimui pavyzdžiais, teisingume ir draugiškume, visuose atsinešimuose linkon moterų ir abelnai draugijos.

Kovoti už teisių lygybę ir savarankiškumą kiekviename gyvenimo apsišreikime.

Niekad nesiliauti darbavusios organizacijos ir moterų gerovės delei.

Reguliariškai dalyvauti visuose kuopos susirinkimuose, patraukiant į juos kitas sąnares ir moteris, prie kuopos dar neprigulinčias.

Lankyties į kitų organizacijų susirinkimus, jeigu yra galima.

Turi reguliariškai sąnarinę mokestį užsimokėti.

Privalo skaityti „Susivienijimo“ organą, kurį bus galima gauti pas kuopos knygą, arba užsiprenumeravus.

Skaityti ir platinti raštus moterų ir vaikų reikaluose parašytus.

Tėmyti į visus, kaip lietuvių, taip ir svetimtautiškų laikraščius, delei žinių, moterų ir vaikų klausimo dirvoje, o su radus ką naudingo perduoti kuopos knygynan.

Buti veiklia ir punktuališka visose savo užduotise.

Nepamiršti, jog organizacijos tuobulinimasi ir bujojimas priguli nuo veiklumo ir tobulumo joje esančių narių; lygiai taip, kaip draugijoje skurdas ar gerovė priguli nuo pačių žmonių surėdymo tos draugijos.

Kiekviena sąnare privalo

guodoti organizacijos nutarimus bei veiksmarodžius: tobulinti juos, ir apginti nuo neteisingu užmetinėjimų, jeigu jie rastųsi.

Privalo guodoti organizacijos drauges. Visada ir visame suteikti draugiškus patarimus, teisingus nurodymus, o nelaimėi atsitikus neapleisti jų.

Taipgi privalo dalintis mintimis ir energija su draugėmis, kovojanti prieš kenksmingus gyvenimui ar apšvietai papročius bei prietarus.

MOKEČIAI.

Kiekviena narė moka 15 centų kas mėnuo, iš kurių 10c. eina į centralinį L. M. P. Susiv. išdą, o 5c. lieka kuopos reikalams.

Istojant moka 10c., kurie eina į Susivienijimo išdą ir už juos gauna konstituciją.

Geistina, idant kiekviena narė, įstodama užsimokėtu iš kalno už pusę metų—90c. sąnarinų ir 10c. už konstituciją; iš viso \$1.00. Apie tolimesnio mokėjimo tvarką sprendžia pačios kuopos.

Gali rastiesi ir kiti, čion ne paminėti mokečiai, kaip tai: už organą, ar kokiam specijai liškam fondui; bet apie jų įvykdymą ir didumą, visa organizacija spres per referendumą; daugumai balsų pripažinus už reikalingą, galima bus įvykdyti.

Narė neužsimokėjusi per tris mėnesius lieka suspenduota.

Neužsimokėjusi per šešis mėnesius tampa išbraukta iš sąnarys. Toks suspendavimas ir išbrankimas nesiskaito tiesiotu, jeigu sąnare nebūtų laišku pranešta apie tai bent 15 dienų prieš suspendavimą, ar išbraukimą.

T. b

Gyvenimo Chemija.

—o—

(Kritiškai biologiskas pėšinėlis.)

(Užbaiga).

Čion matome visas idejas spalvas nuo saulės atšvičio. Tos spalvos neužgiūnijamai blizga pilnu savo gražumu, nežiurint nė į tai, koki šmotelį „Kovos“ paimtume. Tad, ant to pasiremiant, žinome, kad minėtoje sąjungoj yra elementai: ideja, solidariskumas, kelimas kultūros ir apšvietimo, susipratimas, kova už buvį ir tt.

Jei šių elementų nebutų, tad sąjunga nebutų naudinga. Bet, apat spalvų, tame atšvity matome ir brūkšnius, kuriuos, kaip žinome iš chemijos, duoda gazai. Pirmutinį brūkšnį matome atšvičio spalvose „praktiškoji ekonomija“, kuris siekia „gabumas“; tą riebių brūkšnį draugijos chemikai vadina „moksimalizmas, ir“ „anarchizmas“. Tirinėdami tą brūkšnį matome, kad jis artinasi prie spalvos „revoliucija“, kuri turi saviję organizmą ir pripažįsta s. d. (socialdemokratų) taktiką. Jei jis turi organizmą ir s. d. taktiką, ta jau jis nėra nė maksimalizmo, nė anarchizmo

brūkšniu, bet jis paeina nuo elemento — „juoko darbas“, kuris sąjungai nenaudingas, kad davė priežastį nenormališkos kovos. Šalia to brūkšnio matom kitą, nustelbtą pirmojo, stovintį ant atšvičio spalvos „idealizmas“. Šis brūkšnis paeina nuo gazų: simbolizmas ir dekadentizmas. Da toliau matom aiškų brūkšnį, kuris vis kaskart darosi aiškesniu ir temdo atšvičio spalvą „geri norai“ — tai autoritetizmas.

Greta autoriteto brūkšnio matom anti—autoritetų brūkšnį, kuris nyksta, jo vietą netolimoj ateity užims tas pats autoritetizmas. Šis elementas butų aiškus ir atsilaikytų prieš autoritetizmą, jei turėtų saviję elementą „rimtumas“.

Toliau matom du brūkšnius, retai kur išsiskirenčiu, pasirodančiu įvairiose atšvičio vietose: vienas iš jų palšas, kitas gi „bagotas“ ypatiskumu. Tiedu brūkšniai paeina nuo elementų: nepastovumas ir nelogiškumas.

Ant galo matom išsivingavusį brūkšnį, kuris be—abejo paeina nuo „šukių iš indų šėpos...“

Apart šių brūkšnių matome daugelį ką tik žiurimų brūkšnelių, kurie paeina nuo gazų: „blogas oras, nuodai bevardės ligos, centro pajėga, nesuomonė“.

Taigi apturėję analizą (iš tardinį), žinom, kad „S“ sąjungoje yra nesugrijami elementai, kuriuos taip nelemtai gadina gazai. Vienok mums nereikia užmiršt, kad kada kuonas įkaitęs, tai jis tik tada jungiasi, ar išsijungia su gazais. Todėl neturim stebėtis, kad juos randame šioje sąjungoj, kurioj jiems nevieta.

Neturim užmiršt nė tai, kad tas kunas atšals (nors negreit) ir jis gazų daugiau neduos; gazai gi susijungs su metaliniais elementais, kuriuos net padailis, ir kuriuos galėsime pavadinti „rimtumu, taktiskumu“ etc.

Nieko pasauly nėra nenaudingi, nors iškart rodosi blėdingi, ir tai tik dėl to, kad mes iš vienos pusės žiurim. Tiesa, tokie gazai mums blėdingi; bet jie visgi atneša dalį labo sąjungai ir visuomenei. O jei juos norim išnaikyti, ne išnaikinus pirma priežasties, kurių dėlei jie pasirodė—vel tus darbas. Praeis kiek laiko — jie patį išnyks pamokinę metalinius elementus. Kaltas tam visam nenormališkas augimas „S“ sąjungos.

Nebus draugijoje kriminalo tik tada, kada išnyks priežastis stumenčios prie blogo.

P. Norkus.

„Ilgiau tylet asz jau neistengiu!“

(Žr. 35N.)

IV.

Toliau, jūs sakote: ne mes, o revoliucionistai tą viską pradėjo. Ir revoliucionistų prasikaltimai galima sulaikyti tikrai aštriais, iš valdžios pusės, priemonėmis (taip jūs vadinate jūsų pačių piktadėjis tes). Jūs sakote, kad revoliucionistų atliekami žverišku-

mai esą tiesiog baisūs. Aš tam neužginčyju. Atzagariai, aš da pridėdu, kad jie netiktai baisūs, bet ir jokios prasmės neturinti ir taip pat, kaip ir jūsų pačių darbai, visai neveda prie gero tikslo. Vienok gi, nors jų darbai visai neturi prasmės ir baisūs, — visos šitos bombos, pasirausimai, šitos bjaurių—bjauriausios žmogžudybės, ekspropriacijos, — vienok tos jų piktadėjis tes toli atsilieka nuo jų—jų papildomų piktadėjisčių žiaurumo ir nedorumo.

Jie daro lygiai tą patį, ką ir jūs, ir su tokiais pat motyvais. Jie yra tokia pat (aš sakyčiau komiškame juokingame, jeigu jo pasekmės ne taip baisios išėity) paklydime, kad žmonės pasirinkę sau plenus įvykinimui geresnės draugijoje tvarkos mintija sau, jog turi tiesą ir galę taip, o ne kitaip, kitų žmonių gyvenimą surėdyti. Ir jūs (valdžia) ir revoliucionistai vienodai tame save apviliate. Atsiekimui tikslo vartojama priemonės — visos kios rūšies prievarta, net ir gyvasties atėmimą. Paskui yra teisinama, kad kitų gerovei darbuojan tievisi blogi darbai perstoja būti nedorais, ir kad todėl doros įstatymų nesulažant galima meluot, vogti ir užmušinėti visuomet, jeigu tik tas eis daugumos žmonių labui, kurį, kaip mums išveizi, mes suprąntame, permatom ir galime įvykinti.

Jūs, valdžios sąnariai, visus šitokius revoliucionistų veiksmus vadinate „žveriškumais“ ir „baisiomis piktadėjis tėmis“. Bet jie dar nepadarė ir nedarė nieko tokio, ko jūs nedarytumėt ir tai da daug didesnia me laipsny. Jie daro tą ką ir jūs darote. Jūs užlaikote šnipus, prigaudinėjate, platinatė melus spauda, ir jie tą patį daro. Jūs grobstote visokio pavidalo prievartomis žmonių turtus ir suvartojate juos, kaip jums patinka, na—ir jie tą patį daro. Jūs nužudote tuos, kurie jums pavojingais išrodo, ir jie tą patį daro.

Jau jeigu savo tikslus atsiekti jūs pavartojate tokius pat nedorus įmonius, kaip ir jie, tai jūs, suprąntama, negalite revoliucijos žmones apkalinti. Viskas, ką tik jūs save pateisindami ištatysite, taip jau pasekmingai ir jie savę pateisinaimui tą išstatys, ne kalbant jau apie tai, kad jūs darote daugelį nedorybių tokių, kurių jie nedaro; paveizdan: jie neužiima valtybės turto aikvojimu, karių rengimais ir iššaukimais, svetimtaučių žmonių pavergimu ir prispaudimu, ir daug kit.

Jūs sakote, kad jūsų priedermė esanti apsaugoti praeities tradicijas ir kaip pavyzdį parodote praėjusių laikų didelių žmonių darbus. Revoliucionistai taip gi turi savo tradicijas, iš senesnių laikų kilusias, — ankstyvesnių dar laikų, negu prancuzų revoliucijos. O kaslink didelių žmonių, kurie butų elgimosi pavyzdžiu, — kankintinių kritusių už teisybę ir laisvę, jie jų turi ne mažiau už jus.

Toku būdu, jeigu jūs tarpe abelnai yra koks nors skirtumas, tai yra tik tokis, kad—jūs norėtumėt, idant viskas pasilikytų taip kaip buvo ir yra,

o jie permainytų trokšta. Imant įatydą, kad viskas negali pasilikti taip, kaip buvo kadaistai, — jie daugiau turi tiesos, negu jūs, jeigu tik jie nepersiimtų nuog jūsų to baisaus ir žudingo savę apvylimo, buk tai koks nors žinomas žmonių ratelis gali žinoti tokią gyvenimo formą, kuri bus visiems ateities žmonėms paranki, ir kad šito gyvenimo forma gali ma prievarta įvesti. Visur kitur jie elgiasi taip pat, kaip ir jūs, ir tokius pat įmonius vartoja. Jie yra tikri jų—jų mokiniai. Jie, kaip priežodis sako, įgimė visus jūsų nedateklus. Jie netiktai jūsų mokiniai, bet anie yra jūsų vaisius, jūsų vaikai. Jeigu jūs nebutų, tai ir jų nebutų. Kada jūs stengiatės juos spēka nuslopinti, tai jūs panašūs į tą žmogų, kuris visu savo sunkumu užgulęs ant durų nori jas atidaryti.

Jeigu yra kokis nors tarp jūsų skirtumas, tai jis, be abejonės, į jų, o ne į jūsų pusę kalba. Pirmiausia jų darbus sušvelnijanti ypatybė yra tame, kad piktadėjis tes yra daromos su dideliu savo ypatai pavojumi, kuris jums yra daug menkesnis. Pavojus ir rizikas daugelį išteisina įspudingos jaunuomenės akise. Toliaus, didelė jų dauguma yra jauni žmonės, kurių amžiuje suklysti yra visai paprasta. O jūs gi tankiausiai esate subrendusio amžiaus žmonės, pas kurius privalo būti šaltas kraujas, rimtumas ir švelnumas linkui suklydusių. Trečia, jų pasielgimus suminkštinti sąlyga yra ta, kad nors kažki kaip butų bjaurūs jų galvažudžiavimai, vienok jie visgi nėra tokie šalti, sistematiški, žiaurūs, kaip jūsų Šlisselburgai, ištrėmimai, kartuvės ir susaudymai. Ketvirta revoliucionistų darbus suminkštinti ypatybė yra ta, kad jie visi beveik griežtai atmeta tikybinį mokslą ir sanprotauja, jog siekis išteisina įrankį. Todėl jie nuo sekliai daro, kada užmuša vieną dėlei bendro visuomenės labo; o jūs gi, valdžios sąnariai, nuo paties žemiausiojo budelio iki augščiausiojo, kuris juos valdo, visi jūs palai kote religiją ir krikščionybę, kas jau visai su jūsų atliekamais darbais nesiriša.

Ir tai darote jūs, seni žmonės, kitų žmonių vadovai, krikščionybę išpažįstantis; tai jūs kalbate, panašiai susipešusiam vaikščijam: „ne mes tą pradėjom, o jie“. Ir tai yra vienas geriausių atsakymas, — jūsų, kurie prisiėmėt ant savę tautos valdymo priedermę. O pavelykite užklaust, kas jūs tokie esat? Žmonės, pripažinusieji dievu tą, kuris aiškiausiu būdu užbraudė ne tik tai nuteisti ir nubausti, bet dar net ir savo artima—brolių netei—ingai apkalbėt; tą, kuris skaidriais žodžiais atmetė visokį baudimą ir tvirtai įvedė nuolatinį artimui pražangų atleidimą, —nors kažki—kaip tankiai žmogaus prasikaltimai atsikartotų; garbinate tą, kuris liepė atkreipti kitą žandą į sudavusįjį ir piktu už pikta nemokėti; tą, kuris valdžiai nuteisus moteriškę akmenimis užmušti, aiškiai ir stačiai parode, kaip yra negalima žmogui žmogų nuteisti ir nubausti.

Ir jūs, pripažinusieji šią mokytąją dievu, jūs save pateisinti nerandate geresnio atsakymo, kaip tik tai: „jie pradėjo užmušinėti, tat pavelykite gi ir mums juos užmušinėti“...

(Da bus.)

Gr. L. Tolstoj.

Žmogus visų žinduolių giminė.

Jeigu jau turim pratėvį su vuodega, tai gal ir visi mums žinomi žinduoliai turėjo seniau vieną bendrą pratėvį. Tam tikslui paimkim kaulus įvairių žinduolių — žmogaus, beždžionių, kanopinių, mėsaėdžių, graužėjų ir kitų gyvūnų. Koks jų kaulų įvairumas! Ne, žmogus negali paeiti, nė nuo kanopinių, nė nuo graužėjų, nė nuo kitų. Tai gal visi tie gyvuliai paeina nuo beždžionk tėvio? Ir to negali buti. Per didelis kaulų skirtumas! Mažai da to, mes kaulus iškasinėdami nerandame da tos gady nės, kada gyventų arba tik pačios beždžionės, arba tik patį kanopiniai, arba tik kiti žinduoliai. Iškasiti kaulai nurodo, kad įvairūs žinduoliai gyveno tame pačiame laike.

Bet įvairio žinduolių kaulus mes randame trečiosios gady nės pradžioj. Dėlei to mes jieškodami savo pratėvių gijkim į antrąją gadynę, taip va dinamą eoceniską gadynę. Iš tos gady nės Prancuzijoje arti Cernays ir Amerikos Šiaurinėje Meksikoje liko atrasta gana daug kaulų. Tų kaulų savininkų organizmas buvo labai prastai sustatytas. Jų dantis buvo toki, kad iš jų galėjo su laiku atsirasti ir žmogaus ir kitų žinduolių dantis. Jų galūnių negalima pavadinti nė kojomis, nė rankomis. Galūnės baigėsi penkais pirštais; kiekvienas gi pirštas baigėsi ypatingais nagais, iš kurių gali atsirasti ir žmogaus, ir paukščio, ir katės nagai, ir arklio ir karvės kani pa.

Bet, kaip kaulai nurodo, tai ne visi tie gyvuliai buvo vienodi. Vieni iš jų stovėjo arčiau beždžionių, kiti — kanopinių, tretii — graužėjų, ir taip toliau. Nuo šitų gyvulių ir turėjo paeiti visi dabar mums žinomi žinduoliai.

Bet, kadangi antrosios gady nės kaulų savininkai labai buvo panašūs tarp savę, tai jau nesunku padaryti prastą išvedimą, kad visi tie gyvuliai turėjo vieną savo pratėvį. Tas pratėvis iš visų dabar esančių gyvulių labiausia buvo panašūs į beždžionę. Tuom galime išaiškinti, kodėl beždžionkos ir žmogus da ir šiandien turi normalinius dantis ir senobines galūnes. Kiti gyvuliai — tai išgamos!

Šią visų žinduolių pratėvį galime mes pavadinti beždžionžveriu. Beždžionžveris jau, arba geriau sakant dar, ne beždžionka, bet nuo jo jau galėjo imti pradžią beždžionkos.

Da ir dabar yra viena gyvulių veislė, ką užima vidurį tarp beždžionžverių ir kitų žinduolių. Tie žinduoliai, tai lemurai. Prie lemurų priguli Sandvijos salų, lotiniškai va-

dinamūs „Tarsius spectrum“, ką gyveno gibono ir orang—utango tėvynėj. Ant Madagaskaro kada tai gyveno lemurai žmogaus didumo. Tarsius viduriniu savo sustatymu labai primena kapuciną.

Žmogeli, kur nuėjai! Tu esi giminė Tarsiaus!

Z. A.

BALAMUTAS.

Jis buvo nedidelis, bet pusė tina storokas ir petingas vyras; kelines mėgo plačias muvėti ir todėl, kaip jisėjo, tai kelines vėjas plazdeno, it juodosios karalystės vėliava. Nosis jo buvo truputį kreiva ir į ją žiurint visi žinojo, kad jis yra balamutas.

Atsikeles naktįje užsiriebė žiburį ir kažin ką vienas sau pusbalsai pradėjo bambėt. Pasiėmė šukas ir burną neprausęs susišukavo plaukus. Jis turėjo nusipirkęs kvepiančio tepalo usam tept, kad jie gražiai stovėtų. Toje vietoje, kur tepalas stovėjo buvo padėta gumirabiko (konvertas kljojamo kljiaus) bonkutė... Nieko nežiurėjęs, pasiėmė tą kljū ir atsikimšęs korką prieš veidrodį, atsistojęs, tepė ir sukino usus...

Žiburys blizgėjo pritvinęs kambaiį šviesos, o jis prieš veidrodžio stovėdamas matė, kad jo usai stati stovėjo, kaip telyčiukės ragai.

Langai buvo atdari.

Buvo tai šilta gurgžio naktis. Menkas vėjelis dvelkė per ilgus plotos nešdamas nuo žydėnių žolynų ir medžių kvepiančias šilto cro bangas.

Balamutas susijieškojo seną, ilgą žieminę sermėgą, nuokratė dulkes ir užvėrė ją ant kedės.

—Ką tu veiksi?— klausė su juom golėjęs vyras, Jurgis Bragas.

—Eisiu—atsake.

—Ir kur gi?

—Nesakysiu, tik atsiveikinsiu ir eisiu...

Jo drangas manė, kad jis atsiveikins ir eis sau galą daryties! Jam anojo būdas buvo jau seni žinomas, tačiau jis manė jį sagražint, ir neilgai laukęs, vėl užsnekino:

—Kodėl nesakysi?

—Taip sau.

Vėl nutilo ir rengėsi eit; ant jo veido žiburio šešelis draikėsi ir todėl Jurgis Bragas nieko negalėjo iš jo veido suprasti. Tačiau jis žinojo, kad jis buvo balamutas ir menkai atkreipė atydą.

Ant galo viską susirengęs, balamutas prabilo.

—Tai man juokinga!..

—Kas?

—Eisiu šjryt prie išpažinties...

—Kas per juokas?

—Apgausiu kunigą...

Susijieškojo pypkę ir įsijėjo į sermėgos kišenę. Paskui prisidėjęs prie kaktos pirštą, tarė:

—Tik kažin, ar nusi—eks...

—Kokius tu čia vėlnius pliauški?!

—O tu nekeik! Aš, žinai, eisiu išpažinties.

Nuo palubio ant savo virvės tykiaį leidosi žemyn, darbus voras. Bragas žiurėjo,

kada jis pradės savo tinklus draikyt ant balamuto nosies ir tuom sykiu visai užmiršo ir apie patį balamutą.

—Aš maniau, kad tu eisi karties...

—Aš!?

—Taip. Štai voras draiko virvę, butų galėjęs tave pakart.

Balamutas priėjo ir pagavęs vorą įsidėjo į burną ir sukramtė.

—Ar tu pasiutai? Juk prieš komunią nieko į burną negali ma imti.

—Beje, beje!

Susigriaudino ir nieko nemastė, atsakė:

—Aš padarysiu kitaip.

Užputė šviesą.

—Laba nakt!

—Laba nakt!—pridūrė gulėdamas Bragas.

Išėjo...

Jo tikras vardas buvo Jokubas Kudla, bet niekas iš aplinkinių jį kitaip nevadino, kaip Balamutas, nes jis visur atsižymėjo savo špomis.

Bragas atsikėlė iš lovos ir užsibraukęs dektuką pažūrėjo į nedidelį, ant krosnies briaunos pastatytą laikrodėlį, kurio rodyklė buvo užkrypusi lygiai ant vienos.

—Kur jį velnias išnešė?..

Vėl priėjo prie lovos ir atsigulęs užmigo.

Balamutas nuėjo prie bažnyčios ir rado užrakintas duris; tas jam keistai atrodė, tačiau jis atsiminė, kad naktis ir, prieš durų atsigulęs, užmigo.

Ryte atėjęs duris atrakinti tarnas nusigando ir piktu balsu sušuko:

—Kas čia—velnias?!..

—Ne velnias, tik aš?

—Ar tai tu ne velnias?

—Ne.

Atrakino duris ir pravėręs įleido. Tas kaktą įzopojęs, ištraukęs galvą pasipurtė ir persižegnojo. Nuėjęs prie lomos ne per duris įėjo, bet įlipo per viršų ir atsėdėjo.

Bažnyčios tarnas apsisukęs pranyko.

Arti aukuro degė rausvame stikle įstatyta šviesa. Ant aukuro stovėjo su didelėmis barzdoms gipsiniai stambai, kurių galvos buvo užklotos storoms eilėmis dulkių.

Ant kito aukuro stovėjo po kojomis kirminą pamynusi graži mergina...

—E, kad tai su tokia...

Už valandos pradėjo rinkties žmonės ir vargonai pradėjo leisti ramias ir puikias rytines melodijas. Balamutas lomkoje sėdėdamas ramiu balsu vargonams pritarė giedodamas:

„Sveika buk Terepienė Svirplių karalienė; Kailių raugų priputus Piestu šokinėjo...“

Atsigrižęs pamatė, kad jau prie ausyklos stovėjo keli nusidėjėliai. Ir jis tuojaus nuėjo ir atsistojęs mastė apie savo nuodėmę... Nuodėmės išpažįstant kiti barškino sau į ausis, kad neišgirsi, ką jo kaimynas pasakojo, o jis klausėsi liežuvį išliemęs merginų, kurios kunigui pasakojo savo nekaltas nuodėmes...

Galų gale jis prisitartino langučio. Antroje pusėj pa- baigęs klausyti kunigas iškėlė rankas ir aukštą, pažvelgė su-

akimis į lubas, ir pakalbėjęs tykliai sudavė su krumpiais į sėdynės kraštą.

Užsaulės nusidėjėlis prisitartino...

—Sakyk nuodėmes, — prabilo kunigas.

—Tai kazin, ar sakyk, ar ne...

Kunigas atsikreipė ir aštriai pažūrėjo į nusidėjėlį.

—Sakiau...

Vėl nutilo.

—Ką sakei?

—Sakiau: tu niekšas! Su-

prantii!?

Balamutas nieko nelaukęs, atsistojo, nusiuko ir nuėjęs atsėdėjo į lomką. Besėdėdamas žvelgė į gipsinį stambą, kurio kaukuolė buvo perskilusi ir jam išrodė, kad tas perskilimas kalbėjo poteriūs. Neuzilgio sutraukė varpą ir išėjo keturi su baltais marškinėliais vaikai, o paskui juos apsidėjęs pažibučiais išadytu arnotu, storokas kunigas.

Visi suklaupė.

Vargonų dudos gaudė liedamas milžiniškas balsų bangas, kurios tvėrė ausise sužavėjančią melodiją.

Bažnyčios lubų skylėje tupėjo pelėda, tarsi nusizeminimo dvasią pareikšdama ir lesdama maldas nusizeminusių žmonių... Veidai klupančiųjų buvo rimti, skysti, kaip lomingoje vietoje užaugusios bulvės. Jie žiūrėjo į kunigą ir jo rankose esantį, misingių ritulėlių, paskui į baltos duonos skridinėlį, ir nors tikrai žinojo, kad tai buvo duona, tačiau tikėjo, kad ta duona yra gyva...

Balamutas užsimiršo, kur esąs, išsiėmė pypkę, išdaužė pelenus į lomkos kraštą ir prisikimšęs taboko, užsibraukė briežiuką ir pradėjo deginti.

Vyrai tai pamatė labai nusistebejo ir greitai pribėgė prie balamuto, —paėmė jį už alkūnės ir pradėjo vesti laukan.

—Tai už ką?

—Tu kvailas!

—Aš!? Ir kodėl!?

—Eik, eik!

Balamutas nutilo ir ėjo besisipirdamas, kaip ožys parduot vedamas.

Išvestas jis pasipurtė ir išsprudęs užklausė:

—Ir už ką? O, jūs raka-

liai!

—Taip nedaryk.

—Ir kas tame pikto?

—Užginta ir viskas.

Jis užsimovė savo rudą su prakurusi pakausiu kepurę ir ėjo sau. Beeidamas užsuko į smuklę. Smuklės veidrodžiai buvo suterlioti su kreidinės košės paveikslais, kad girtuoklis nematytų, jog jis jau persigėręs ir kad visai niekais atrodo. Ant sienų kabojo nuogų merginų paveikslai; vienos iš jų gardžiai juokėsi, kitos gi su apetitu stiklą užsivertę gerė alų. Taurė už taurės, balamutas gerė alų; jo galva apkvaito; jam rodėsi, kad viskas ratu sukasi, ir jis bijodamas, kad galva neapsisuktų, įsikando savo balakono apykaklę...

Sutemo...

Eidamas gulti smuklininkas prie balamuto priėjęs pašnekino ir matydamas, kad nelabai galima doruoju susisėnėkėt, išprašė be ceremonijų laukan.

—Tamsa, visur, tamsa...

Šiaip-taip jis krepešiojo namo. Jam miestas atrodė kalnynais su augštais nugriuvusiais skardžiais.

—Kur esu: danguj, pragare ar ant žemės?..—pats savęs klausė.

Išpalengvo nukrepešiojo prie didelio pakraščio ir atsigulė... O tai buvo gelzkelio stoties laipsniai. Atėjo policistas, sudavė su kuciniu per padus ir pažadins nuvarė.

—Rodos gulėjau namie—pasakojo jis pats sau—o dabar turbūt mane velnias čia atnešė ir vėl reikia įieškoti namus...

Galų gale, kada jau buvo truputį prasiblaivęs, atsikurto kur esąs ir parėjęs prienamų pradėjo šaukti:

—Jurgi, Jurgi!

—Ką?

—Aš parėjau.

—Kas tu?

—Jokubas Kudla.

—Su manim guli lovoje Kudla, o kas tu?

Jis nusiminė ir pradėjo šnekėt sau vienas:

—Aš buvau Jokubas Kudla, o dabar, dabar kas aš?.. Tai žinau, kaip pasigėriau, mane velnias perdirbo ant ko kito ir dabar nežinau, kas esu... Eišiu rytoj vėl išpažinties ir paklausiu kunigo, kaip mano vardas...

Nuėjo sau...

Silpnas rytų vėjas ramiai putė draikydamas pilkas miglų bangas ant akių krepešiojančiam balamutui. Miestas miegojo ir sapnavo apie dieną pa puošta ratų žvangėjimais ir dirbtavių užimais.

Visur buvo ramu...

Siburis.

Žinomosios pasaulio panikos ir kriziai.

1763 metuose, Amsterdamo. Didelis krizis ir finansinis smukimas Holandijoje Anglijoje ir Hamburge.

1773 Holandijos. Nedatekliai pinigų iki 10 milijonų sterlingų.

1793 Anglijos, dėlei prancuzų karės. Valdžia išleidžia \$25.000.000 taip vadinamų „exčekver popierių“.

Dvidešimts du bankrutai Hamburge.

1814 Anglijos. 240 bankų nustojo išmokėt.

1825-6 Anglijos. 770 bankų sulaukė išmokėsčius dėlei subankrutijimo taip vadinamų „pietinių jurių“ prigavingų kompanijų. Nelaimė buvo taip didelė, kad Yorkšairo apygardėse žmonės priversti buvo maitinties vienais pelais, o mašinas vertas \$3.000 parduvinėjo po \$120. Dėl tos pačios priežasties ketverių metų laiku iškeliaavo Amerikon apie 200.000 anglų šeimynų.

1831 Kalkutos. Nedatekliai apie \$75.000.000.

1837 Šiaurės Amerikos. Taip vadinamas „pasiutusiu kačių“ krizis.

1847 Anglijos. Dėlei perdidelių geležinkelių spekulacijų. Bankrutyta apie \$100.000.000.

1857 Šiaurės Amerikos. Nedatekliai 555 milijonų dolerių. Mažesnis krizis Anglijoje.

1866 Londono. Nuo perdidelių spekulacijų, bankrutina Overend, Gurney, & Co. ir daugelis kitų bankų. Viso nedatekliai siekia iki \$500.000.000. Paskutinė pavojingiausia panika.

1873 Šiaurės Amerikos. Dideli nedatekliai ir bankrutai New Yorke ir kitur.

1884 Grant & Ward ir jurininkų bankai bankrutina.

1885 Londono. Dideli laikini bruzdėjimai ir finansų siubavimai, dėlei laukiamos rusų karės.

1890 Londono. Baringo krizis.

1893-1895 „sidabro monetos“ krizis Jungtinėse Valstybėse.

Laiškas iš Lietuvos.

Brangus drauge!

Jau senas laikas, kaip esi matytas ir niekad neaplankytas, mielas Joneli! Ištrukęs nuo žagrės ir turėdamas valandą liuso laiko noriu aplankyti savo sendraugį su šiuo mažu laiškeliu. Noriu pakalbėti apie mus ypatingą gyvenimą, apie tulus draugijinius ir visuomeniškus reikalus. Žinai, kad jums tai bus svarbu žinoti, kas dedasi gimtinėje šaly... Pirmiausia kalbu apie save ir savo draugų gyvenimą.

Šiuom tarpu esame visi sveiki. Pasilinksminimų jau nėra pas mus, taip kaip budavo da prie tamistos; kaip kada susieinam pasibovyti, kartą į mėnesį j du.

Mūsų „pasilinksminimai“ dabar susideda iš draugiškų pasikalbėjimų apie klėas, luomus, kunigijos ir valdžių darbus, apie Dievą, gamtą, draugijos surėdymą, žodžiu, apie viską. Jeigu prisiėtų su tamista pasimatyti, tai pamatytumei stebuklingą atmianą mūsų protuose viską perstatom daug rimčiau ir aiškiau, negu seniaus: apie tai kas yra Dievas, kunigija, tikėjimas, valdžia, valstybė; randame kame vargų priežastis ir tt. Tik mūsų protiškaį plėtojimąsi trukdo materiališkas padėjimas, kuris yra taip sunkus, kad vos pakeliamas. Uzdarbių mažai yra, ir tie patys menki. Esam labai pamylėję knygas ir laikraščius, tik tiek gaila, kad jų nėra užtektinai, —tiek kad būtų galima iš jų imti medėgą lavinimuisi; neįstengiamo turėti už sieninius laikraščius ir mokslškas knygas; o jeigu iš kur dar sugriebiam, tai visai mažai. Gal toliaus bus...

Sutikimas tarp jaunuomenės mus krašte nebologas; mūsų labiau apsiskaitę draugai turi įtekmę ant jaunuomenės, kokiuos bloguos atsitikimus prašo mūsų patarimų. Tik vieni „D—kai“*) mus neužkenčia; anot jų: „čia visi be dieviai socialistai“. Jie mums taiso revolverius ir peilius; regis da nė sykį neužpuolė ant mus; bet, ui, rengiasi! Ir nežinia ko tie chuliganiški vyrukai nori nuo mus?..

Gal tamistai bus žingeidu žinoti apie mus organizaciją? Žinai, kaip palikai mus organizaciją: taip maža, taip sil-

na, bloga tvarka joje buvo, silpnus ryšius turėjo su „partija“, o dabar jau viskas yra; turime jau tvirtus ryšius su partijos įstaigomis; Suvalkų apskritį turime keliaujantį organizatorių. Tik štai kame didelė bėda, kad iki šiam laikui vis radosi atgaleiviški veikėjai, karštagalviai, kurie užtraukę reakciją, patį prasišalino, o už jų darbus nekalti pakliuvo į kalėjimą; suiteršė mūsų partiją nedorybėmis, sumažino mus įtekmę visuomenėje sutrukdė patį darbą kame! (Čion apleidžiame litaras, kuriomis nurodoma tuos teršėjus. Su tokiais dalykais reikia atsargiai aiškinties spaudoje...R.) Toliaus nežinomos ypatos vėl nemažai teršėsiuntinėdamos anonimiškus LSD partijos vardu laiškus, o didžiūmenė da tokia tamsi, kad nemoka atskirti darbus socialdemokratų nuo chuliganų; todėl mums viskas tenka.

Vienu žodžiu, sunkus mūsų padėjimas!.. Šių minėtų kliūčių toliaus gal išvengtume ir pats mūsų darbas pasigerintų, jeigu būtų tvirtesnis materiališkas padėjimas: kad būtų galima turėti užsieninius laikraščius ir mokslšų knygų, ir kad būtų galima turėti savo apylenkėse tokį žmogų, kuris lavintų ir tvarkytų silpnuosius narius, platintų susipratimą tarp lietuvių kaimiečių. Žmonių rastųsi; bet už laikyti juos nėra kuom. Čia kalbėjau apie blogas puses ir da jų daugumo neminėjau. Bet gali draugai pasirodyti kad pas mus nieko nėra ir mes nieko neveikiam; taip manyti, būtų didelė klaida.

Veikama yra tiek, kiek galima veikti. Mus apygardėje yra vaikinių šios kuopos, o merginų šis ir da viena nori susitverti (apie mus). Šiuom tarpu mūsų apygardėj nėra jokio inteligento. Apygardės valdyba susideda iš smulkinių savininkų ir darbininkų; kas pas mus yra labai svarbu, kad patįs nuskriaustieji yra išsilavinę ant tiek, kad patįs moka savo reikalus aprupinti.

Dabar apie visuomenės atsinėsimą—prie mus, taip sakyti „veikiančiųjų“.

Visuomenėje matosi dabartiniu laiku didelis judėjimas, o tam judėjimui pradžia padarė praėjusi revoliucija, o dabartiniu laiku jį plėčia socialistai.

Žmonija pradeda skirstyties į klėas ir kožna ginti savo reikalus. Ukininkai nori suvaržyti darbininkus, darbininkai prieš tai protestuoja ir įieško savo tiesų. Gal tamistai teko girdėti, kokiūs mūsų krašto ukininkai naujus įstatymus norėjo įvesti? Jie buvo pranešti „Žarijoj“. Persitikrino, kad pavieniui nieko ne galima padaryti, tai emė tverti įvairias draugijas. Kunigai tveria draugiją iš davatkų ir davatkinų,—ukininkai vardu „Žiburys“; inteligentaisutverė „Šviesos“ draugiją; šios draugijos tikslas—platinti apšvietimą tarp minių.

Paskutiniu laiku susitverė darbininkų draugija, vardu „Savitarpinės pašalpos darbininkų draugija“. Ši paskutinė žada tarnauti vien tik darbininkams. Į ją kunigija

skverbiasi, kaip yla į mašą; nori paimti ją į savo dvasiškas rankas: daro nepaprastus susirinkimus, įieško sau pritarėjų ir tikisi, kad su jų pagelba pavyks jiems tai padaryti. Bet, ne! Žmonės, kurie moka tverti darbininkškas draugijas,—mokės ir palaikyti jas savo rankose ir nepaves jas į kunigų rankas!.. Išskyrus „Žiburio“ draugiją, kitos visos yra pirmieviškų žmonių rankose ir tikriesiems Lietuvos žmonių tikslams tarnauja; tik da žinoma, jaunos, tai kartu ir ir silpnos. Prie šių draugijų įsteigimo reikėjo pridėti daug truso ir išlaidų, norint kad jos teisybei tarnautų.

Apskritai imant, socialdemokratai gana sujudino visuomenę. Prieš juos išsižiojo visiška gerkle, kiek tik gali, kunigija kartu ir bužuazija; šiems padeda ir davatkos; policija neriasi iš kailio išgirdus kur socialistą.

Iš šos pusės žiurint, rodos reikėtų tik rankas nuleisti, ausis suglausti, kad nieko negirdėti; tikis užmerkti, idant nieko neregėti... Viskas rodos tik svajonė... Bet, ne! Gyvenimas visai ką kitą parodo! Nors pats gyvenimas taip greit nesimaino, bet žmonių mintis verčiasi galvoje, o ypatingai jaunuomenės: vietoj nusizeminimo prieš skriaudikus, viados pasipriešinimas; vietoj poterių,—svietišų knygų skaitymas; pasninkus visai mažai kas beužlaiko; iš jaunuomenės—tikri atšalėliai,—tik keliutas da bažnyčioje knygas ir ražančų tebevertoja; vienu žodžiu, visai mažai randasi tokių namų kaimė, kad jaunuomenė nebūtų apimta naujos laisvės mintimis; motama švie os spinduliai jau pasiekė daugelio protą ir laisvė budina širdį... Tik tai tiek gaila, kad per senuosius yra labai varžoma jaunuomenė; o antra, kad mus silpnos jėgos; neįstengiam tarp jų paskliet apšvietimą, neįstengiam suteikti gana skaitymų.

Štai spragai užkimšti buvo sumariyta įsteigti „agitatorių“ mokyklą; bet silpnas materiališkas padėjimas nepavelijo gyvenimam įvykinti šio puikaus sumanimo.

Degtis gėrimas žymiai susimazino, žmonės tą laiką daugiausiai praleidžia pasikalbėjimams ir skaitymuos. Čia kalbėjau tik apie tai, kas dabartiniu laiku apie mus matosi.

Gal, draugas, nenorėsi tikėti šiam mano pranešimui, už tai ką be faktų? Faktus neprivedžiau dėl vietos stokos, o antra—tikiu, kad bus visiems aišku.

Naumiečio policija darbuojasi kiek galėdama: tankiai prisiina pamatyti keletą policistų persirėdžius valnose drapanose ir landžiojant po užkampius pačiam mieste, bėgiojant pas įtariamus socialdemokratus.

Arėštai bepertraukos; paskutiniu laiku areštavo niekuo nekaltą Joną Andriušiką, Maišų kaimo, kuris buvo ėjęs mokslą Italijoje. Kratos nesiliauja. Iš jūsų brolio policija atėmė jau du šautuvus. Butų galima prirašyti da kelis šitokius lapus apie viską, plačiau rašant; bet šiuo tarpu

*) Vardas vieno kaimo Naumiečio apylenkėje.

smulkių atsitikimų nerašysiu; viena, tai stoka vietos, o antra — tai tikiuos, kad tamista teiksies parašyti laišką ir jame paminėti tuos klausimus, kurie jums bus žingeidesni; pasakui aš galėsiu duoti platesnį atsakymą ant pastatytų klausimų.

Butų noras pasikalbėti apie kalėjimą ir kalinius (ant kiek aš juos pažinau), bet ir gi paliksiu kitam kartui; tik tiek turiu priminti, kad dabartiniu laiku kaliniai diena iš dienos, badauja — kuniškai ir dvasiškai, kuomet visuomenė juos užmiršo; ir dabar jau atkreipiam atydą labiausiai ant jų, už tai: jei jie yra kokia diena sotesni ant kuno ir dvasios, tai tuomet kalėjimas virsta jiems į legaliską „revoliucijonistų mokyklą“, o kaliniai mokiniams...

Be mažko iš visų draugų su kuriais teko atsiskirti, kurie iškelia svetur, — tamista palikai maloniausia atmintį: tamistos budas, papročiai ir darbai paliko labai visiems malonus, ir tamistos gyvenimą daugelis stato už pavyzdį kitiems. Už ką nuo visų širdingas aėin!..

Labai butų mums malonu ir dabar išgirsti nuo tamistos keletą žodžių apie jūsų ir jus draugų darbininkų gyvenimą Amerikoje ir kitokias naujienas; nors ir mes šį-beitą žinom, bet vis gi butų geistina plačiausia žinoti!...

Linkiu viso labo!

Tavo draugas, Justinas.
29 birželio, 1908 m.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Ameriką pagrįžo garsus žurnalistas, daugelio laikraščių sądarbininkas Bernšteinas, kurs turėjęs pasikalbėjimus su daugeliu augstų caro valdininkų ir šiaip jau įžymybių vyrų, kaip: Vitte, Milukovas, Tolstojus ir kt. Jis šiaip aprašo dabartinį Rusijos padėjimą: „Aš patėmiau, jog Rusijoje ištikro ramu. Bet tai ramumas žmogaus, kurį galvažudžiai su revolveriais priverčia tylėti. Rusijoje viešpatauja betvarkė ir anarchija. Kas mėnuo šimtai žmonių iškariaama už tokias prazangas, kurios kulturingose šaliose yra baudžiamos keletu savaičių kalėjimo. Daugumą pakarią atsiremiant ant vieno žandaro žodžio. — Neteisinga nuomė ne buk caras yra teisingas valdonas. Aš kalbėjau su jo artimais ir patyriau, kad jis pui kiai žino baisy valstybės padėjimą. Jis tiesiog — silpnas protis ir žiaurus. — Trečioji duma, tai juokų farsas. Nėra ant svieto vergiškesnių atstovų, kaip čia“.

Persija. Iš pietinio persų krašto pareina žinios, jog revoliucija iš naujo užsikurė. Kurdistane visos tautelės pakėlė maistus konstitucijos šalininkų vedami. Reikalauja tuojuos parlemėntą susaukti Jiems sekasi. Valdžios įstaigovisur pakliuna į jų rankas ir daugelį kareivių užmuša. Sul taniė gubernatorius pabėg su likučiais ištikimų kareivių kiti gi su revoliucijonistais

susivienijo. Jo palocių išplėšė ir sudegino. Miestas Kerman jau sukilėlių paimtas, o valdininkai vieni pabėgo, kiti nuo lankiai pasidavė. Vice-gubernatorių užmušė. Revoliucijos vadas Kazim Kahn sutvėrė laikiną valdžią ir nuo šacho visai atsimetė. Tuomtarpu šachas neturi nė kariumenės užtektinai, nė įtekmes žmones nuramint.

Moroka. Kova tarpe vietinių dviejų sultanų — brolių keistai apsvirtė. Maistingasis sultanas Mulai Hafid, kurio nekentė Europa, ypač prancūzai, priveikė savo brolių Abdel-Aziz, ir dabar Europai nieko daugiau neliko, kaip su gėda paduoti ranką savo narsiamjam priešui.

IŠ VISUR.

Drezdene atsibuvo ketvirtas tarptautiškas Esperanto kongresas. Esperantas, kaip žinome, yra tulo Varšuvos daktaro Zamenhofo sutaisyta kalba, kuri dabar yra platinama po visą srietą, kad visos tautos ją išmokyti ir galėtų paskiausoje susikalbėti, susinesinėti ir vieną literatūrą vartoti. Su sirinko į šį kongresą apie 1800 ypatų, Esperanto mylėtojų ir atstovų nuo to vardo draugijų visuose kraštuose susitvėrusių. Kongresas buvo atidarytas pragystant Esperanto kalboj tarptautišką gimnā. Paties Saksonijos karaliaus Fridriko atstovai pasveikino esperantis, tarp kurių buvo ir patsaitos kalbos autorius. Amerikos esperantistus atstovavo majoras Paul H. Stroub, kareiviškask daktaras.

Zemiau privestas paveikslėlis parodo rusų juodašimčių vidurinį gyvenimą. Elizavetgrade buvo jų posėdžiai. Čia delegatai bauriai išsikolijo, išsikeikė, viens kitą išniekino. Ant galo jų vadovas, garsus anti-semitas Dubrovin pasiėmė angelo nuramintojo rolę ir atsistojęs sako: „Mums čia reikalinga sątaika ir vienybė. Gana jūsų ergelių. Jeigu ką turite viens prieš kitą, tai išeikite sau į kitą kambarį ir duokite viens kitam į dantis. O čia vienybės neardyt“.

Amerikos keliaujantis laivynas dabar vieši Australijos uostuose. Iš Sydnejaus išplaukė į Melbourne. Australiečiai su didelėmis iškilmėmis amerikonus pasitinka ir palydi.

IŠ AMERIKOS

„Prikėlė“ iš grabo po 9 dieny.

Cedar Point, Ohio. atsiradoguvus monininkas, indusas Bundha Kupperov, kurs užgipnotizavo merginą Florence Gibson, įdėjo į grabą, palaidojo ją į kapines ir po devynių dienų atkasus, vėl ją prabudino. Apie tai buvo jau pasklidęs garsas po tolimas apielinkes ir „prikeliant“ merginą pribuvo minios žmonių. Mergaitė iškelė, ji šneka, vaikščioja, išbuvus 9 dienas grabe! Minia šukauja, beveik ant rankų nešioja „stebuklalarį“ indusą. Tik štai... viens

laikraščių korespondentas įlindo į duobę ir patėmijo iš jos išeinantį tunelių Stebuklingas indusas kuogreičiausiai pabėgo, prigavęs amerikony žingeidumą.

Baisi klasta seno katilo.

York, Pa. kočiojimų pabrikėly senai jau buvo nulemta išmesti laukan milžinišką ir surudijusį inžino katilą. Ar tai per kompanijos šykštumą, ar prižiūrėtojų nerangumą senas katilas vis da užsiliko nuo tarnystės neatstatytas. Ir netekę kantrybės, anadien rusčiai plyšo užmušdamas aštuoniuos žmones, daugelį sužeidęs, išnešęs į padanges arklių stovėjusį kokių 300 sieksnių atstu ir kitokių klastų pridareš.

Bulvės ant medžių.

Netoli Waterburio, Conn. farmeris Wilson išauklėjo ant medžio bulves, įčėpijęs geltonąjį pamidorą su saldžiosios bulves ataugomis. Naujos bulvės yra labai skanios ir maistingesnės už visas iki šiol žinomas. Lengvai išauga, į penkias minutes išverda ir ilgai negenda. Wilson turi slaptoje savo išradimą, kurs neužilgo jam atneš milijonus.

Kareivių niekšystė.

Laramie, Wyo. išėjus tulam oficeriui pasivaikščioti su mergina, ant jų užpuolė 32 kareiviai iš artilerijos kazerinių, oficerių sumušė iki tas nuovokos neteko, o merginą nusitęsė į pašalį, kur visi ją ir išžagino. Paskui ją rasta apdraskytą ir pusgyvę. Iš niekšų burio 26 suėmė, kiti gi pabėgo. Suimtuosius saugo, nes gyventojai grumoja nulinduot.

Anglijon 2 centai už laiškus.

Nuo spalio 1-mos š. m. įeina nauji krasos padavadjimai apie laiškus iš Jungt. Valst. į Angliją. Ikišiolai buvo mokama už kiekvieną unciją arba jos dalį po 5 centus, nuog šiol bus tik po 2 centu, kaip ir pačioje Amerikoje. Neapmokitė laišakai taip gi bus siunčiami, ir už juos išjieskos nuo paėmėjo dvigubą mokesį — 4 centus nuo uncijos.

Namų statėjai skardinasi.

Murininkų sąjunga apskelbė, New Yorko valstijos bedarbius raminantį, šiojį pranešimą: „Namų statymo amats paskutiniaiis dvim mėnesiais pasitaisė. Sumanyta yra statyti daugelis didžiulių valdžių ir pramonijos ofisų (biurų); Vašingtono augstumose daugelis pradėta gyvenamųjų namų statyt. Visame New Yorke pradėda budauninkų pramonė krutėt“.

Socijalista i save apskelbia atėviamis.

Anglų „Socialis Party“ atspauzdino savo platformą į 15 šių kalbų: čekų, kroatų, danų, finų, prancūzų, vokiečių, tydų, vengrų, italų, latvių, norvegų, lenkų, slavų, slovakų ir švedų. Lietuvių kalba neatspaudzino. Tokias platformas tonais siuntinėja po miestus, ir platina tarp atėvių, Nė viena kita partija nesirupina apie atėjunus.

LAIŠKAI IN REDAKCIJA.

Garbi redakcija!

Tankiai tenka patėnyti, jog tamistos išaiškinate nesuprantamus žodžius, arba kitokius dalykus. Taigi meldžiu neatsakykite ir man išaiškinti: koksai skirtumas tarp šių užvardijimų: Feljetonas, Feljetonėlis, Paveikslėlis ir Monologas.

Su pagarba J. A.

1. „Feljetonas“, prancūziškai „feuilleton“ reiškia „laiskėlis“. Paskiausiam laike įėjo vartonen vadinti viską tą feljetonu, kas yra patalpinama dienraščių ar savaitraščių apatinėse atkarpose. Feljetonai tapo įvesta pirmiausia Prancuzijoje 1800 m. teatrų kritikai. Yra tai trumpas piešinėlis bėgančių atsitikimų apsakymėlio formoj, tankiausia humoristiškai rašomas.

2. „Feljetonėlis“ yra tai trumputis feljetonas.

3. „Paveikslėlis“ — trumpa apysakutė, tiesiai iš žmonių gyvenimo paimta. Žinoma, paveikslėliu ir veidrašį vadina.

4. „Monologas“ — yra tai kalba, kurią žmogus vienas pats budamas sau šneka.

Gerbiama „V. L.“ Redystė!

Prisiuėiu du klausimu, kuriuos malonesit išrišti: pas mus ant tų klausimų iškilo ypatingi debatai, kurių galutinai ir neišrišom:

1. Kas tai yra kultura?

2. Ar visos tautos turi kulturą?

Rasi pasirodys keisti ir juokingi klausimai, bet malonėkite juos paaškinti per laikrašį „Vien. Liet.“ Už ką busiu dėkingu.

Su pagarba Nežinas.

1. „Kultura“ žodis pats per save turi platoką prasmę. Pirmų pirmiausiai reiškia išstobulinimą žmogaus šiuurškų jausmų į švelnesnius. Laukinis žmogus mažesnę turi kulturą, už žmogų gyvenantį jau ne tik šios gadynės miestuose, bet ir už kaimietį. Toliaus yra laukų arba žemės kultura; miškais apžėlę plotai tebėra nekultivuota žemė, bet išarta ir apseta įvairiais javais, apodinta vaisiais — jau yra kulturinga žemė. Abelnai kultura — pagerinimas, išplėtojimas ir patobulinimas žmogaus medžiagiškosios ir dvasiškosios buties.

2. Suprantama, kad visos tautos tur kulturą, tik nelygio laipsnio. Antai amerikiečiai kulturingesni už rusus; net prastas mūsų negras, bus iš daugelio atvejų kulturingesnis už rusą arba lietuvių kaimo bobyli. Arba, japonai su kinais yra kaimynai, bet pastarieji su pirmiaisiais toli negali kulturoje susilyginti Kulturos klezdejimą ryboja tos šalies gyvenimo sąlygos.

Gerbiamoji Redakcija!

Malonėkite paaškinti, ką reiškia: 1) „apšėjo be deficito“; 2) „incijonalo skyda“, ir 3) pornografija.

Su tikra pagarba Vinciuinas.

1. „Apšėjo be deficito“ reiškia, kad su manytasai dalykas apsimokėjo pats iš savės, nieko nepridedant iš šalies. 2. „Incijonalo skyda“ — tokio pasakymo negali but; beabėjonės, tamistos buvo klaidingai perskaityta ar parašyta. 3. „Pornografija“ — nuo graikiško žodžio, reiškiančio pasileidusios moteriškes, arba šiaip gedingų darbų aprašinėjimus XVIII amžių tokios rūšies literatūra žydėjo Prancuzijoje ir kit. šaliose. Tulas Longinov išleido užsieniuose, rusų kalboj labai garsių pornografiškų eilių rinkinėlį. Pastaruoju laiku Prancuzijoje labai kovojo su pornografija senatorius Beranze. Vokietijoje pagarsėjo, bet paskiaus buvo visų išjuoktas, taip vadinas „Geince'o įstatymas“ prieš begėdžius Pasirodo, kad su policijos priemonėmis kovoti su pornografija — bergėdžias darbas. Dabar rods yra net susitvėrusi tam tikra tarptautiška draugija kovai su pornografija. Abejot reikia begu kas bus nuveikta, iki žmonės labiau apsišvies, pasigeris gyvenimo sąlygos, pasitaisys šeimyniški gyvenimai, mažiau bus nevedėlių ir miestuose kekšų. Tada tiktai begėdiški raštai ir kalbos pranyks, kurie yra tam tikros draugijiniai ligos apsiereiskimai.

PR. DAIL.

VASAROS NAKTIS.

Gražus yr žvaigždėms pasipuošęs dangus,
Kad viskas pasaulej nutyla,
Kad skai-stus mėnulis, nušviesdams laukus
Ant skliauto tamsaus jo pakyla;
Kad žemę užtvenkia balti spinduliai,
Ir žiba rasa sidabrinė,
Ir žiuri iš tolo žvaigždutės tyliai
Į paviršių upės stiklinį;
Ir miškas už-nudęs paskęsta ukuos,
Pabaigęs dienos ilgą bylą,
Ir putpelės viens pekena laukuos
Pro pilną kerų nakties tylą;
Ir kur tai upelis po elksnių šakoms
Ramiai akmeniukais čurkšlena,
Ir drėgnas vėjalis lengvutėms bangoms
Medukų viršunes klesdena...
— Vilniaus Žinios

IN MANO SESERI.

Dar tau laikas dainuot,
kasą rutom's dabint —
bet — jaunos dienos pabėgs,
reiks vargelį pažint...
Nors pasaulis vaitoj',
nors aplinkui skausmai,
nors ir žvanga kasdien
po tėvynę kardai:
nors ir sopa širdis
nuo baisiųjų skausmų —
vis-gi tu dar palauk:
nepazįsti žaidžų!
O kad širdį apims
kovos norai šventi,
kovoje jei pragaiš
jausmai tavo visi,
jei prarasi kur-nors
skai-čią dainą širdies —
O! tada nebdainuok!
Kerštas kelia apvies!
O! tada tai kovok!
kovon ragink visus:
užtekės ir kovos
spindulėlis šviesus,
kurio žmonės taip trokšt;
už jį žuna po vien'
ir į priešo urvus
neš' gyvybę kasdien'
karžygiai — milžinai...
O jų myriui ramiam
pritar, sielos balsai,
kaipo gimni šventam...
Tat kol kas dar dainuok,
Kasą rutom's dabink...
Laukk karč'os ateigos,
Jai tat spēką pamink!
Rupeikos Vargas.

ŠPIKUČIAI.

MIEGU, MIEGU...

Iš stoties Mauručių važiuoja Kaunan du žydukai, seni ir geri draugai. Iekus jau pradėjo gardžiai snaust, o Abelis užsimanė pasišnekėt ir atšaukė:

— Iekau, ar jau miegi?

— Kas tau — nemiegu dar! O ką nori, Abeliuk?

— Tai paskolink, Iekuti, man tris rublius, aš noriu Kaune nupirkti merginai dovanų.

— Ui, Abeliuk; aš jau senai, senai miegu, miegu...

Vinciuinas.

JIS VISAI NIEKŲ REKĖ.

Moteriškė užkalbina dentistą: — Tas vyras pirmas taip baisyai rekė; argi tai danties ištraukimas taip labai skaudi?

Dentistas: Ale kur čia! Jis toks nekantruolis, aš jam tik žandą biskį išsukau.

NAUJAS SOCIJALIZMO PRISZAUKIMAS.

Viename garsiam lietuvių miestely susirinko lietuviai socijalistai mitingą laikyt. Pirmėdis, priimdams naują sanarį jį taip škilmingai užsveikino Karoliaus Markso žodžiais. „Darbininkai visų šalių, vienykitės: Jūs nieko neturite pralaimėt, kaip tik savo retėžius“. Neuzilgo vadovai supyko ant vieno sanario ir susparde jį išmetė už durų. Atsikėles išmestasis užrašė su kreida ant durų šiaip: „Darbininkai, vienykitės. Jūs nieko neturite pralaimėt, tik mūsų kuopos mitinguose šonkaulius“.

Ichius.

PILYPAS LANGMANN.

Baltrus Turazeris.

DRAMA TRIJUOSE VEIKSMUOSE, IŠ DARBININKŲ GYVENIMO PAIMTA.

VERTĖ A. M. ČYS.

(Tąsa).

Kad tu girdėjai! Tu man pats apie tai kalbėjai, paskui atbėgo Marė ir prikaltė tau! Štai ir gatavas liudininkas. Ar tu girdėjai savo ausimis, ko Kleplys reikalavo nuo Celberintės?

Kleplys. (Greit įeina, rodo jis klausėsi už durų): Aš ir gi tą patį kalbėjau; lyg jis ištikrųjų gali prisiekti už Celberintės? (Jisai atsargiai uždaro duris paskui save ir užsuka rakta).

Turazeris. Duris — ne kurtinys, kad klausyties, kas ką šneka.

Kleplys. Jūs užsimirštate, kad aš lyginai, kaip ant karės, kur neprotuoja, kas gera ir kas bloga. Išklauskite dar kartą jūs ir jūsų mylista Turazerienė, ką aš jums pasakysiu. Visa ta istorija neatneš jums jokios naudos ir ji be jokios prasmės. Aš kalbu jums stačiai: jeigu su manim atsitiks nelaimė, kiti nuo to nieko neturės; jeigu aš liksiuosi, viskas susitvarkys. Štai pinigai (atskaito keles popierines ir deda ant stalo) du šimtai guldenų ant rankų. Jūs stropus ir rupestingas darbininkas; kada prasidės darbas, — tas bus jau tikrai užporyt, — jūs gausite po guldeną ir 70 kreicėrų per dieną.

Turazeris. O kiti!

Kleplys. Tai palikit man apsirokuoti. Tokiu budu jūs prisizadat rytoj teisme pasakyt apie mane taip: „man rodosi, kad aš girdėjau, bet prisiekti negaliu“...

Turazeris. ... (Užsimastęs karčiai) Man pasirodė, kad aš girdėjau, bet prisiekti negaliu...

Kleplys. Nieks nieko apie tai nežinos, apie nieką nebus žinoma tarpe darbininkų. Jūs patarnausit man, aš patarnausiu jums; prasidės darbas, — ne užmiršiu aš ir vėl jums.

Albina. Taip, Turazeri, paklausk poną Kleplio. Jis turi teisę, užtikrinu tavę.

Kleplys. Pasakykit man, ponas Turazeri, kokius jūs turite pamatus mane įduoti?

Turazeris. Tai nedoras yra darbas. Ar neužtenka da to?

Kleplys. Tai yra dora; da labjaus, kaip dora; jūs pagelbėsit save niekam neužkenkiant.

Turazeris. Tiktai savo geram vardui.

Kleplys. Kas gi apie tai dažinos? Aš niekam nesakysiu, nes man iš to naudos nebus; tas supranta ma: jūs taipogi niekam? Jei jūs patį? Daugiau aš nieko nepermatau.

Turazeris. O pats ką jausi?

Albina. Na, paliauk jau apie tai...

Kleplys. Aš jums sakau į akis, kad jūs aiškiai negirdėjot tą, ką tvirtina Celberintė. Priegtam sujauciama, kad ateina galas besiekiui grasinimuisi; ar ne taip? Visi darbininkai, kurie dabar badauja, visi bus užganėdinti priėmimu į darbą. Jei jūs išliuosuojat iš vargūno padėjimo savo šeimyną, lyg tas prietarauja jūsų sąžinei, ar lyg tas meta ant jūsų šešėlį? Kas jums artimesni: ar gi ne pati ir vaikai? Jūsų žmona galės likties namie su vaikais, ji pati ir vaikai bus sveiki. Tikėkit man, kad taip gerai ir naudinga, kada žmogus turi svarbą tarpe sugyvenančių žmonių, kada prisieina būti viršininku ir valdyti viską. Štai ir jūs gausite daugiau už kitus ir tuom pačiu stovėsit augščiau už kitus. Jei jūs atsidurtumėt ant mano vietos, tai suprustumėt šią.

Albina. Pamislyk apie savo vaikus!

Turazeris. Ar nenutiksi gi ant galo, kvaila moteriške! O kiti?

Kleplys. Kogi jūs norite dėl kitų!

Turazeris. Ar jūs nekeršysit kitiems, nepavarysit Maiksnėrį, Zakarą ir Adolfą, kaip kadaisiai Kučeveiterį?

Kleplys. Adolfo — ne girtuoklis, kokiu buvo kadaisiai Kučeveiteris.

Turazeris. Jūs norite žodžiais išsisukti nuo atsakymo...

Kleplys. Iš mano priezasties nieks nebus pavarytas.

Turazeris. Jūs turite man prizadėt, kad visus priimsit atgal. Ar prizadat jūs, kad nieko neatstatysite?

Kleplys. Ant kiek tas prigulės nuo manęs, nieks nebus pavarytas, viskas liksis po senovės.

Turazeris. O mane? Ar neatimsit nuo manęs darbą, jeigu aš grįšiu už kokių dviejų mėnesių, arba pusės metų, gal ir viso mėto, kada praeis pavojus?

Kleplys. Kaip galima da taip ir manyt!

Turazeris. Viskas gal atsitikt... Matėme...

Kleplys. Tai vis tušti prisibijojimai. Nė vienas žmogus nežinos ome dalykas.

Turazeris. O, visokios mįslis ateina... Ko jūs atėjot pas mane; dėlko jūs nebuvoit pas ką kitą? Jūs gal jau paėmėt prieš mane da liudininką? Kam jūs mane įtraukėte į tokią bėdą?

(Toliaus bus).

Pazvelgus atgal.

(SOCIJOLILOGIŠKAS ROMANAS)

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

legu, esanti dar tarnystėje į esančią „Augščiau siame teisme“ vakansią; priegtam jie balsuoja už tą iš savo tarpo, katrą skaito gabiausiai ir tinkamą šviesimū dalykų, nė išdo, nė žyžiū (akcizo), nė mokėščių, nė jų rinkėjų. Vienatinė valdymosi funkcija, kuri jums buvo žinoma ir kuri da užsilakė ligšiol, — tai teismo ir policijos organizacija. Jau aš išaiškinau jums, kaip yra lengva, palyginant su jusiškė milžiniška ir painia mašina, mūsų teismo sistema. Žinoma, nesant taip daug prasikaltimų ir patraukimo prie jų, — kas palengvina teisėjų darbą, — dabar ir policijai mažai darbo tėra.

— Jeigu taip, tai pas jus, matyti, nėra nė jokių juridiskų istaigų, kur kiekvienas galėtų pereit tam fikrą istatymų žinojimo mokyklą, — aš patėmijau; bet teisėjams yra reikalingas istatymų žinojimas. Kaip gi jie pildo savo pareigas, jeigu tokių mokyklų neina?

— Pas mus nieko tam panašaus nėra, — atsakė jis, šypsodamasi. — Istatymų mokslas, kaipo speciališkas jūsų dienų mokslas, paseno. Buvo tai pas jus kaznistikos (žodžiais žaidimo) sistema, kuri jums rodėsi reikalinga išaiškinimui visuomeniškosios tvarkos, vienok po tikrybei, tas jusiškis teisių mokslas labai mažai ką bendro su pačiais istatymais turėjo. Dabartinėje gi tvarkoj saktikiai vieno žmogaus prie kito yra kur-kas longvesni ir paprastesni, negu pas jus buvo. Pas mus nebutų ką veikti jūsų pleperiams — juristams, plaukų skaldytojams, ką pirmsėdžiaudavo ir kalbėdavo oracijąs jūsų teismuose. Ne manykite, kad mes tačias neguodojame jūsų buvusiųjų ir gana garsių advokatų, tikrai gerų žmonių, nes pas mus ir nebėra jų profesijos. Atpenč, mes apie jūsų teisių žinovus kalbame su paguodone, lygia baime ir nuostebai link tokių žmonių, kurie tik vieni galėjo suprasti ir išaiškinti visai tautai begalo supainiotus jūsų gadynės klausimus apie privatišką savastį, vaizbą ir ypatickska skolas, kas buvo jūsų ekonomikos sistemos neatskiriama ypatybė. Aiškiausiu ir tvirčiausiu darodymu jūsų sistemos painumo yra tas faktas, kad jūsų laikuose reikėjo atitraukti apšvietiausias ypatas nuo jų užsiėmimo ir sutverti iš jų tam tikrą mokslinčių luomą, kuris turėjo mokinties savo šalies istatymus. Ir tai retam iš tų avodkatų pasisekdavo tinkamai suprast ir išaiškint esančią istatymdavystę tiems, kurių likimas nuo to prigulėjo. Jūsų garsiųjų juristų traktatai, veikalai Blekstono ir Čitjo, Storjo ir Persono, guli dabar mūsų knygynuose greta su raštais Diunso, Skoto ir kitų jo bendrų scholastikų tomais, kaip istabiais paminklai jūsų gadynės žmonių proto, išaikvoto ant dalykų, visiškai dabartiniams žmonėms nereikalingų. Mūsų teisėjai paprastai yra tik subrendę žmonės, su plačiomis žiniomis, teisingi ir protingi.

Aš negaliu da praleisti nepaaiškings apie vieną svarbią mūsų paprastųjų teismų funkciją (veiksma), — Dr. Lit pridurė. — Tai yra tokių bylų sprendimas, kuriose paprastas darbininkas, — darbo armijos sąnarys, — skundžiasi ant savo perdėtinių už žiaurų ar neteisingą pasielgimą su juomi. Visi tokie skundai yra išklausomi ir išrišami vieno teisėjo be jokio atsisteisimo (apeliacijos). Tris teisėjai dalyvauja tik svarbesnėse bylose.

— Taigi mat kame yra ir jūsų sistemos nedateklins. Pas mus tokis teismas visai buvo nereikalingas dėlto, kad darbininkas, su kurinomi perdėtinis neteisigai pasielgia, galėjo pamesti savo vietą; pas jus mat tas negalima.

— Dėl ko ne? — atsakė mister Lit. — Jis gali pamest, bet nereikalauja. Dar geriau yra žmogui, jei jis yra persitikrings tame, kad jį nuskausta išklausys ir užganėdis, jeigu ištikrųjų su juomi neteisigai elgiasi, bet neprivers kitur persikeldinėt; eigu gi jis istikrųjų nesutinka su savo viršininku, gali persikelt ir į kitą vietą. Bet čia yra didelis nuo jūsų skirtumas. Jūsų sistemoje, žinoma, žmogus galėjo pamesti darbą; bet tuom pat laik nustodaavo ir lėšų pragyvenimui. Mūsų gi darbininkui, atsikurdus nesmagiam padėjime, neprisieina iješoti lėšų pragyvenimui. — Mūsų pramonijos sistema, idant atsiekti gerus rezultatus iš darbo, reikalauja kuoas triausios grosos (disciplinos) darbo armijoje; bet darbininko teisę, kad su juomi mandagiai ir teisingai pasielgtų, palaiko visa tauta, remia čičla visuomenės quomonė. Viršininkas prisako, žemesnysis pildo; bet nė vienas viršininkas nėra taip daug įgaliotas, kad galėtų pasielgti blogai nors ir su žemiausiojo luomo darbininku. Iš visų prasikaltimų greičiausiai ir aštriausiai yra baudžiamas nemandagumas, jeigu jo dasileidžia kokis nors visuomenei tarnaujantis viršininkas linkui savo pavaldinių arba publikos. Nuo mūsų valdininkų visokios rūšies susinešimuose reikalaujame netik teisybės, bet ir mandagumo. Net ir gabiausiu viršininku tarnystė nėra pagirtina, jeigu jie nuolatos prasikalsta nemandagumu arba užgauliojimai ko nors. —

Bekalbant Dr-ui Lit, man atėjo į galvą, kad iš visų jo ikišiol papasakojimų aš esu daug jau girdėjęs apie tautą, bet nieko apie valstybės valdymąsi. Todėl dabar aš jį užklausan, ar jau nebėra valstybės rėdo, jeigu ant jo vietos tapo įkunytas pramonijos surėdymas?

— Žinoma, — jis atsakė. — Atskira valstybės savyvalda kenktų priežinrai ir grosai pramonijos armijoje, kuri reikalauja vienatinės ir vienodos organizacijos. Jeigu gi iš kitų atžvilgių ir nebutų valstijos savyvalda kenksminga pramonijos surėdymui, tai visgi ji dabar būtų bereikalinga, dėlto, kad dabar valdymosi budas labai palengvėjo. Paskirstymas šalies uždarbių yra dabar vienatinis administracijos veiksmas valstybėje. Daugelis to, kas buvo pirma, šiandien yra visai panaikinta. Mes neturime, nė kariumenės, nė laivyno. Mes neturime nė ministerijos svetimų dalykų, nė išdo, nė žyžiū (akcizo), nė mokėščių, nė jų rinkėjų. Vienatinė valdymosi funkcija, kuri jums buvo žinoma ir kuri da užsilakė ligšiol, — tai teismo ir policijos organizacija. Jau aš išaiškinau jums, kaip yra lengva, palyginant su jusiškė milžiniška ir painia mašina, mūsų teismo sistema. Žinoma, nesant taip daug prasikaltimų ir patraukimo prie jų, — kas palengvina teisėjų darbą, — dabar ir policijai mažai darbo tėra.

— Jeigu gi pas jus nėra atskirų valstybių istatymdavystės, o kongresas susirenka tik kartą į penktą daromį?

— Pas mus nėra istatymdavystės, t. y. beveik kad nėra. Labai rntai da gi ir kongresas priežinurėja kokius nors naujus istatymus, turinčius vertę; bet ir tie istatymai turi da laukt nuo vienos iki kito sekančio kongres, idant greitai priimant nepadaryti klaidos. Pagalvoję truputį, pons Vest, tamista pats pamatysite, kad pas mus nieko tokio nėra, apie ką mes galėtumėm naujus istatymus turėti. Pamatiniai principai, ant kurių dabar remiasi mūsų draugija, syki ant visados pralinio barnius ir nesusipratimus, dėlei kurių jūsų laikuose butinai buvo reikalinga istatymdavystė. Jūsų laikų devyniosdešimtys devinta dalis istatymų buvo istisai pavesta apgynimui privatiškosios savasties ir saktikų tarpe pirkėjų ir pardavėjų. Dabar nėra nė privatiškos nuosavybės, išimant tik tokius daiktus, kuriuos šiaip tik sau žmonės turi ir vartoja; taip gi nėra nė pirkimų, nė pardavimų, todėl išnyko ir tos priezastis, dėlei kurių buvo tvieriami istatymai. Seniaus draugija buvo panaši į piramidą, kurios visa sunkuma buvo ant pat viršunės uždėta. Kiekvienas žmonijos susiubavimas tolydžios grumojo aperstiją; ir draugija galėjo tiesiai, arba teisingiau pasakius, kreivai stovėdama išsilaikyti vien tik ačiū ramsčiams ir atramos istatymų pavidale. Jūsų laikų centralinis kongresas ir visų keturių dešimčių su viršum valstybių Amerikoje istatymdavystė, kas metai supabriuodavo apie dvidešimtį tukstančių istatymų; vienok ir tai nesuspėdavo tverti naujas paramas taip greit, kad jomis pakeisti tas iš jų, kurios jau sulužo, patrunejo arba šiaip pasidarė neberekalingos ačiū kokiam nors gadynės persikeitimui arba slėgimui iš viršaus piramidos. Dabar draugija tvirtai laikosi ant savo pamatų ir taip mažai reikalauja ramsčių, kaip ir amžinieji kalnai.

— Vienok pas jus, tarbut yra bent miesto valdybos, apart centralinės valdžios?

— Žinoma, jos yra ir jos turi gana plačius ir svarbius uždavinius. Jos rupinasi apie visuomenės gerovę, gyvenimo pasmaginimą ir padabinimą miestų, kaimų ir tt.

— Bet ką gi jos gali padaryt, jeigu jos neturi nė prieziuros ant savo piliečių, nė valios ant triuso armijos, nė lėšų pasamdymui reikalingų darbininkų?

— Kiekvienas miestas turi tiesą užlaikyti dėl savo visuomeniškių darbų tam tikrą darbininkų skaičių, kurį paskiria tautos piliečiai. Tie darbininkai gali buti suvartoti pagal miestų valdžios numanymą.

PERSKYRIMAS XX.

Tą pat dieną po pietų Judita, tarp ko kitko, paklausė manęs, ar jau buvau aš atsilankęs tam požeminiam kambary, kur mane surado.

— Dar nebuvau, — aš atsakiau. — Teisybę pasakius, aš bijojau, kad tas aplankymas gali padinti manije senas mintis ir sujudinti mano dvasišką lygsvarą.

— O, taip! — ji tarė. — Tamista gerai padarėt, kad nėjote tenai. Kaip tas man ir ant mįslių neužėjo?...

— Priešingai, — aš atsakiau, — man labai smagu, kad tamista pradėjote apie tai kalbą. Jeigu iš to būtų bygęs pavojus, tai jis nebutų tęsėsis ilgiau, kaip dieną arba dvi. Tamistų namų svetingumui pasidėkavojant, aš jau apsipratau su šituo nauju pasauliu; aš noriai nueičia tenai pasiziurėti, jeigu tamista mane palydėtumėt ir apgintumėt nuo šmėkly... — juokdamos daduriau.

Judita iš pradžių nesutiko; bet matydama, kad aš istikrųjų kalbu, prizadėjo eiti su manim.

Tarpe medžių dulavo kruvos ženiės išmestos iš duobės, iš kurios mane išransė. Vos keletą žingsnių nuėję, mes jau prie duobės atsidurėm. Viskas atrodė taip pat, kaip ir tuom laik, kuomet buvo pertrauktas darbas atradus taip keistą tų namų gyventoją, tai yra mane. Tik duris buvo paviroš ir plyta išimta iš stogo, vėl buvo atidėta ant vietos. Nulipė žemyn, mes įėjome per duris ir atsidurėme apytamsiam kambary.

Viskas čia buvo taip pat, kaip aš mačiau paskutinį kartą, tą vakarą, šimtas trisdešimtys metų atgal, kuomet aš čia užmigau gilum miegu. Nekurį laiką aš stovėjau tylėdamas ir aplinkui dairydamasi. Aš mačiau, kad mano sąkeleivė dirstelėjo į mane su išgaščiu ir pasigailėjimu. Aš padaviau jai ranką, o ji man padavė savo. Jos malonūs piršteliai atsakė man nuraminančiu rankos spustelėjimu. Ant galo ji man tykia atsakė.

— Ar negeriaus mums išeit iš čia? Juk tamista negalite perdaug atsidėti ant savęs. Kaip keistai viskas turi jums atrodyti!

— Atbulai, — aš pasipriešinau, — man neatrodo tas keistu; bet tas tai ir yra keisčiausias dalykas.

— Sakote, nekeista? — ji perklausė.

— Nė kiek, — aš atsakiau. — Aš visiškai nejauciu tokio dvasiško susijudimo, kurio tamista, matomai, tikėjotės nuo manęs, atlankant šią kambarį. Visi tie naujieji išpuzdžiai, kuriuos naujame jūsų sviete, pasitikau visiškai nedaro manyje jokio sujudimo. Aš iš to daugiau stebiuosi, negu jūs. Nuo pat ta baisiojo rpto, kuomet tamista pribuvote man ant pagelbos, aš stengiausi visai nemąstyti apie mano praėjusį gyvenimą ir bijojau ateiti čionai, kad perdaug nesusijudinti. Aš atsiradau padėjime tokio žmogaus, knris bijo dasilytėti sopamo nario savo kune, nenorėdamas tuomi padidinti sau skaudėjimą ir kuris, pamėginęs pajudinti tą sąnarį, jaučia, kad jis yra suparaliziutas ir visiškai nieko nejaučia.

— Ar tamista norite pasakyt, kad atminties netekote?...

— Ne visai taip. Aš viską pamenu iš savo praėjusio gyvenimo, bet nesmagius jausmas visiškai dingo. Viskas taip aiškiai stojosi prieš mano akis, tartum nuo to laiko praėjo išviso tik viena diena; bet jausmai, tais atminimais žadinami, taip svyto, tartum praslinkęs nuo mano užmigimo šimtmetis nuplukdė atminties skaistumą ir jautrumą. Gali but kad tas yra lengvai išaiškinamu. Laiko atmainos apsupa mus tokia savo įtekme, kaip ir viską pasaulį. Kuomet aš padūdu iš savo letargiško miego, mano praėjęs gyvenimas atrodė man vakarykščia diena, bet dabar, kuomet aš apsipažinau su mane apsupančiu nauju svietu ir apsipratau su persikeitusio pasaulio aplinkybėmis, man jau netiktai nėra sunku, bet visai net lengva įvaizdinti sau, kad aš visai natūra išikai pramiegojau visą šimtmetį. Ar galite, tamista, įsivaizdinti sau, kad kas nors pragyveno šimtą metų per keturias dienas? O man atrodo, kad tas istikrųjų su manim atsitiko; ir štai dėlko mano praėjusis gyvenimas išveizdi man taip toliu ir išlyskusiu. Ar galite jūs į tai įtikėt?

— Taip, aš galiu tį sau dėmėties, — atsakė Judita, užsimasčiusi, — ir aš manau, kad mes visi turime but tuomi užganėdinti, kad tamista tas taip išrodo, nes tokiu budu jums neprisieis jausti didelio dvasiško skaudėjimo.

(Toliaus bus).

Vietines zinius.

— Williamsburgo ligonbuty daktaras Henry Jaffer nustebino visuomenę tokiu stebuklu, kokiu kadaisiai Kristus palinksmino dvi mergini, jų brolių Lozorijų iš numirusių prikelęs. Buvo atvežtas gydyti džiovininkas, tulas vokietis Kulver ir pasimirė. Jaffer sumanė jį atgaivint: įleido prieširdyn ¼ gr. strichnino ir žmogus atgijo. Nesitikima jį ilgai gyvu išlaikyt, bet čionai mokslas atidaro patją lauką tyinėjimui mirties ir kovojimui su jata.

— Rugėjo 7 dieną pripuola šiemet „Labor Day“ (darbo diena). New Yorko darbo unijos rengia tą dieną padaryti iš kokių 50, 000 žmonių demonstracijas.

— New Yorko visos bėdinųjų prieglaudos kimštinau prisipildė neturinčiais pastogės žmonėmis. Anądien istikus darganai ir šaltam orui šimtai bėdžių nebegalėjo į prieglaudas įsilauzt, todėl susimetė į graboriaus šapą ant kampo E. 26 gat. paupė, kur ir hakvojo drange su numrėlių lavonais, rengiamais ant rytojaus laidot. Daugybė buvo moterų su kudikiiais. Laikraščiai pilni pasipiktinimo iš tokių New Yorko gyvenimo sąlygų. Net iš St. Paul, Minn. miesto majoras rašė į „World“: „Tai gėda New Yorkui. Pas mus taip nėra. Mes benamius pirmiausiai apgyvendintume hoteliuos, negu su numirėliais“.

— Ateivių valdyba ant Ellis Island nutarė įkalbinėti naujai atvykstantiems darbininkams, kad važiuotų ant havajiskų salų.

— Antriejie parašai dėlei Paurėno petijos prezidentui Ruzvelt yra renkami po visas apielinkes. Išsiunčia blankas ir suima parašus redakcija „Rusky Golos“, 56 Third Ave. New York.

Iš Lietuvos dirva Amerikoje

Waterbury, Conn. Užtemijam languos apgarsinimas, jog LSS. 34 kuopa rengia prakalbas ant 12 rugpjūčio. Kalbėsia garsus kalbėtojai: „drangas“ Grikštas ir daktas Matulaitis. Laukiau su nekantrybe tos dienos ir valandos; tikejau ko nors naujingo išgirsti, bet apsirikau... Ant salės susirinko žmonių mažai; nes čia lietuviai labai atsala nuo prakalbų, o ypatingai šiame bedarbes laike, kuomet rodos labiau reikėtų naujienomis rupintis.

Pirmiausia padainavo dvi dainas, vietinės Sim. Daukanto Dr-ės dainininkai; banguojanti melodija, nors ir sumenkusi publika, labai užganedino. Pirmsėdis J. Prusclaitis perstatė kalbėtoją—Grikštą, o daktaras Matulaitis dėlei kokios ten priežasties visai nepribuvo. Atsistojo ant pagrindų kalbėtojas, prisipylė stiklą vandens ir pratarė atskreipdamas į publiką šiais žodžiais: „Yr ko gert, nēr kam gert“. Kodėl čia žmonės taip neina ant prakalbų? tėsė toliaus. Ar jie taip bijo socializmo? Ar gal girtuokliai? Garbus kalbėtojas Tareila važinėjo kalbėdamas, ir ką pasakė? Tik žydėlius iškeikė, o socializmas to nedaro. Ar visi čia susirinkusieji esate socialistai? Ar yra maž ir tautiečių? Niekas nieko neatsako? Taip? Žiūrėkite, kokie kapitalistai yra kvaili; tuojaus aš jums parodysiu pavyzdį iš kazyrų.— Išskleidė kazyras ant stalo, išrinko tuzus, ir sako: Ar gi negeriaus, jeigu visus padaryti tuzais, kur kas būtų mažiau darbo ir geresnis grajus; darbininkai beabejones tą padarytų.— Paskui paėmė ir kitas kazyras, žiponuotas:—Žiūrėkite, esą kokiomis čia spalvomis išmalvota; argi čia nekvailas darbas kapitalistų; su tiek daug spalvų malevoti? Čia Amerikoje yra susivienijimas lietuvių Amerikoje; nors ir aš esu narys tos organizacijos, bet kas iš to, kad ten priguli buržuai, saliuininkai. Ant 23 sėimo taipgi susivaižavo visi saliuininkai, ir jie kalbėjo, o kiti visai balso neturėjo, nes jiems nebuvo daleista; užu tai skilo į dvi pusi(?). Rymo katalikų susivienijimas taipgi jau skila, o vis užu tai, kad lietuviai girtuokliai; saliuininkai nutveria savo tautiečius ir traukia vienas už vieno skverno, kitas už kito į karčiamą, kaip žydai (čia kalbėtojas užmiršo, jog ką tik pasakė, kad tik Tareila žydus nužemines). Tiesiog lietuviai nė versio neverti, ir pakol busime lietuviais, o ne socialistais, tai prazusime.— Čia kalbėtojas tiek įsiskarščio, kad pradėjo svaidyti į visas puses žalčiais, krokodiliais ir kitokiais panašiais žodžiais. Klausytojai tik kalbasi tarp savęs: kas čia bus toliaus?... Keletas narių iš socialistų kuopos, matydami, kad prakalbos pavirto į koliojimus, pakilo iš vietos ir apleido salę. Kalbėtojas vėl pasiėmė kazyras: Dabar, esa, parodysiu pasekmes partijū. Žiūrė-

kite! tuzai tai yra darbinikiška partija, o šitos visos—tai republikonų, demokratų, tautiečių ir klerikalų; taigi ar ne geriaus būtų, jeigu panaikinus visos devynakės, dešimtakės ir kitos, o tik paliknus vieni tuzai? Aš važinėdamas po miestus, Shenandory užtikau penkias dešimtis krokodilnamių (bažnyčių). Azijatiškose šalise, kaip tai Turkestane, Zakaspiskoj oblasty, ant Kaukazo, jau seniaus žmonės susiprato, kaip tai: turkai, grekai, lezginai, čioncai, armenai, gruzinai ir tokios tautos, kokių dar jų negirdėjote; o aš tenai vaikščiojau jau 1896 metuose. Užpuolė ant miegančių kazokų ir išpjojė du šimtu. Dabar viską pasakiau. O maž norit da ko kad pasakyčiau? Nieko! Maž jų žinote, ko nors naujo man pasakyti? Ar kunigėlis pas jus bažnyčioje labai keikia socialistus? Nu, pasakykite! Ai, vai. Nieko nepasakote, aš ir nebežinau ką jums pasakysiu. O jeigu norite, aš da jums pasakysiu vieną naujieną, koksai stebuklas atsitiko So. Bostone, tai jus turėsite juokytis. Žiūrėkite, vienioje lietuviškoje parapijoj So. Bostone, kur ir aš ten prigulėjau komitete, žmonės pinigūs aukauja ir aukauja, ir vis pinigai prapuola; štai sykį ir išėjo į aikštę, kad pinigų rinkė jassusipilajnosį lietsargį; mat užmiršo išsiūmti; išėjus iš bažnyčios lijo lietus, tai kaip lietsargis išsikėtė ir pasipylė pinigai. Tada žmonės puolė visi prie socialistų, sakdami: „mat pas socialistus pinigai nebija iš lietsargio, o pas klerikalus bira, (o jie nežino, kad pas socialistus pinigų ir nėra). Tai iš to laiko pradėjo visi atsilankyti ant prakalbų; kaip tik parengia prakalbas, tai prisigruda pilna salė, o bažnyčiose niekas nebeina. Ar pas jus tokių stebuklų neatsitinka? Ar nežinote gyduolių tokių, su katroms galima patraukti prie socialistų? Aš manau būtų gerai taip; kad čia lietuviai taip pripratę prie karčemų, net šešioliką jų jau turi Waterbury, tai reikia padaryti randonus ratus, uždėti bakčą alaus, su šešiais kranais ir vežioti po gatves; tai tada žmonės pultų, kaip prie madaus. Tokiu būdu galima būtų padaryti socialistais. Dabar gal kas turite paduoti klausimą; aš galiu išrišti visokių klausimus: apie organizacijas, apie dangų, apie žemę, peklą, apie Dievą, ir kitas vietas. O maž galite kas pasakyti, kodėl žmonės čia nesilanko ant prakalbų?— Vienas iš publikos atsiliepė: „Jeigu pavelsite, tai aš pasakysiu, kas tam kaltas: čia kalta kuopa“.... Kalbėtojas greit jį perspėjo: Ar tu socialistas? „Taip“! atsakė tas drąsuolis.— Tai kodėl tu skundi socialistus, jeigu patsai socialistas?— „Aš neskundžiu socialistų organizacijų, bet tik mus kuopos narius“. Pirmsėdis matydami, kad iš to gali kilti ginčai, nepavelino toliau kalbėti. Potam pasiprašė iš publikos balso kitas, ir užklauskė: Ar gali darbininkai, balsavimų laiku nubalsuoti valdžią iš sa-

so tarpo ir koku būdu? Mat statistika parodo, jog 60 milijonų balsuotojų yra buržuai, o proletarų yra tik 20 milijonų.— Sumanus kalbėtojas būtų tuoj tą atsakęs. Bet musisikišis užgriovė: Ar tu socialistas? „Tai ne tamistos dalykas,—tik išrišk tą klausimą“. Prasidėjo aiskinimas, tik nieko negalima buvo suprasti, ką aiškino ir apie ką aiškino. Kilo ginčai tarp jų dviejų; ant galo kalbėtojas pasakė: Aš tamistos statistiką pripažįstu už neteisina, ir tu man kalbi apie anarkizmą (mat užklaustojas aiškino, kad neužtenka to, kad tik prigulėti į partijas; reikia ir apsišviesti). Toliaus užklauskė: Koks skirtumas, tarp socialisto ir socialdemokrato?— Atsakė, kad esąs mažas skirtumas. „Taigi meldžiu paaiškinti, koksai, ir tamista ar prie socialdemokrato priklausote?“ Nel aš ne socialdemokratas, aš socialistas— atsakė kalbėtojas.— Socialistai yra keturių skyrių.— „Tai aš norėčiau žinoti, prie katrų tamista priklausote?“— Aš tik vienus pripažįstu socialistais, o kiti nėra socialistais— atsakė kalbėtojas.— Tai ir socialdemokratai nėra socialistais? Ne!—atsakė kalbėtojas.— „Tai kieno giteorijos tamista prisilakote?“— Karoliaus Markso ir Engeldo— atsako. „Markso pasekėjai tai yra socialdemokratai, tai tamista tat esate socialdemokratas, ir jeigu kas tamistos klaus prie kokios partijos priklausai, tai ir sakykit, kad prie socialdemokratų“.— pasakė užklauskėjas iš publikos. Kalbėtojas susimaisė. Publika juokiasi, delnais ploja. Kalbėtojas pradėjo šaukti: „Aš nesutinku su tavo anarkistiskais nurodymais, tu anarkistas, užu tai ir organizacijas nori sugriauti atsiradę keletas tokių anarkistų, kaip tu!“— Gera! da ant laimės nebuvo parankiai policmono; būtų galėjęs prisikabinti, nes Amerikoje anarkistai yra gaudomi, o darbininkų apgynejas būtų pasirodęs išdaviku... Uždangą užleidė, kalbėtojas paliko ant kranto pagrindų, kilo klegejimas, juokai. Kalbėtojas nulip o, uždanga vėl pasikėlė, pasirodė dainininkų choras, tada publika nutilo, ir ramiai išklauskė gražaus marsalietės gimno; ant to ir pasibaigė. Taip pasibaigė tos „prakalbos“, arba prakalbų—karikatūra, išjuokimas vietos. Mūsų karštieji partizantai turėtų iš tokių atsitikimų pasimokint, kad jiems patiems da reikia apsišviest pirma to, kaip išaina žmones mokinti. Čiroy Tuzas.

Nauji raštai.

Pirmoje gegužės sapnas. Teisybės apysaka. Vertė Ant. Skruzde. Brooklyn, N. Y. 1908. Spauda ir lėšos „Vienybės Lietuvnikų“. Pustl. 39. Revoliucijos giesmės. Prirentos vyrų chorams ant dviejų, trijų ir keturių balsų. Boston, Mass. 1908. Spauda ir laida „Keleivio“. Pustl. 16. Kaina 35c.

Keirstinga neilbė. Tragedija 3-se aktuose. Iš šeimyniško gyvenimo. Parašė F. Juškauskienė. So. Boston, Mass. 1908. Pustl. 44. Kaina 10. Čigonas. Parašė J. Matijunas. So. Boston, Mass. 1908. Pustl. 15. Visos trys, aukščiau minėtos knygelės prisiūsta iš „Keleivio“ redakcijos. Nauja skaitymui knyga. Lietuviškos mokslainėms Amerikoje. Dalis III. (su paveikslais). Chicago, Ill. 1908. Pustl. 141. Prisiūsta iš „Kataliko redakcijos“.

Mūsų žingunė.

A. B. Strimaitis.— „Ar bus geri laikai? J. Darugaitis — „Lietuviškos votys“. J. Tagaras — „Kurortas ant ežero Siro“ „Ežeras Sunot“ (laiškai iš Siberijos“).

Aukos kankiniams.

Gauta nuo p. A. Oiševskio išleistojo „Lietuvos aukos kankiniams surinkta per „Lietuvą“ \$62.86 Išskalektavojimas čekio 10 62.76 Buvo (N 34) 5.75 Viso \$68.51

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brolio Jono Zujaus kurį išpirkau iš kaslegarnės (Ellis Island) 31 gruodžio 1907 m. ir užstaciau \$10.000 kaucijos; kitas brolis Baltrua Zujus išvedė iš mane ir reikalauja tos kaucijos kurią aš užstaciau. Aš noriu žinoti kur jis randasi, kas apie jį žino duokit man žinot ant šio adreso: Frank Zujus, 95 Clinio n ave. Maspeh, L. I. N. Y.

Pajieškau savo draugo Jono Valterio, jis paeina iš Lietuvos Vilniaus pirmą gyvenė Newark, o dabar nežinau kur. Prašau atsiuokti ant adreso: Izidorius Stanevičs, 220 Berry st. Brooklyn, N. Y.

Koncertas.

Nulaukys koncertą, atvažiuo iš Anglijos Velsų tautos, merginų choras. Atsibus 22 d. rugsejū (september 1908 m. Armory Plymouth, Pa. Broliai, lietuviai, kurie norite išgirsti gražiai dainuojant, tai meldžiamie nueikit ant tos dienos ir pasiklauskyt, nes ypatingai gražiai dainuos. Užkviečia KOMITETAS.

Susirinkimas.

„Ausros“ draugystės bus nedelioje 6 rugsejū, 1908 m. „Vienybės Liet.“ redakcijoje ant 3 valandą po pietų. Svarniai ir naujai pristoti norintis užkviečiame pribūti. KOMITETAS. 224 E. Main str Plymouth, Pa.

Politiškas apgarsinimas! Republikonizmas ir gerove.

Dėl ko žmonės reikalauja kad ši didelė partija egzituoti ir toliaus. Tukstančiai ant tukstančių žmonių atėjo į šią šalį laike valdymo republikonų partijos pastoje ukesai ir turėjo visada darbą ir gerove. Jie yra užganedinti iš republikoniško valdymosi ir nenori perkeisti. Ir dėl ko? Gerove ir paaukštėjimuisi gytyas per republikonizmą ir dėl ko jie norė perkeisti, ant siulomų Demokratų partijos, kurios jau paragauta ir išbandyta. Hon W. H. Taft republikoniškas kandidatas ant prezidento tinkamas žmonems. Jie patvirtina ir pripažįsta valdžią Roosevelt ir Mr. Taft pildys tolyn prezidento Roosevelt tvarką. Jis užtikrino pildysias užganediniimą žmonių.

Mr. Taft apskelbė, kad žmonės valdė šalį per republikonų partiją ir taip turi būti. Jis taipgi apskelbė, kad nuo pradžių valdžios nė viena partija nėra tiek daug padariusi dėl darbininkų, kaip legislatura Teodoro Roosevelt ir republikoniški kongresmonai jo valdymo.

Jis pridėda, kad dedadanti legislatura yra reikalinga vartyti gerą darbą pradeta per prezidentą Roosevelt ir jis parems inkunijimą legislatoros.

Užtikrina tolesni progresą, nepaliečiamybę ir kilancę gerove, žmonės gerai tą žino, kaip jų reikalai su partija, kuri daug jiems davė ir dar žada duoti. Jie nemainys buvę apie kurių jie nežino balsuolami už demokratų partijos kandidatus ir apsisiskelbė tukstančiai už Taftą.

Nėra tokio žmogaus kad taip gerai tiktu kaip jis, per daugeli metų jis jau turi praktiką šiuose darbuose ir tinka ant prezidento ir jo progrome gerove, laimė ir nepaliečiamybė.

Tėviškas pavyzdys.

Niekas neturi tokios žymios įtekmės vaiką kaip tėviškas pavyzdys. Jie visuomet stengiasi megzdžioti tėvus visame ir tas reikia visuomet turėti omeuėje. Vaikas tuojaus pastebės, kad atsitikus ligai tėvai gydo nuo pat pradžių ir kad jie niekuomet nepraleidžia jos. Tas jėis j papratimą vaikui. Jie išmoka kaip apseiti su pirmutiniais apsišėskimais. Kuo jie yra paprastai? Nužudymu noro valgyti ir pajiegt. Ir koks yra vaistas? Gi Trinerio Amerikoniskasis Elikyro Karčiojo Vyno. Jis sutaiso gromuliojimo organus j jų prigimtą veiklumą, išvalo kraują ir sustiprina kūną. Jis netik yra naudingas pasirodžius pirmiems apsišėskimams, bet ir visuose fiziuose ligų gromuliojimo organų. Gali vartoti jį kuom tik nesijauti gerai. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Sztoras Czeveriku, Siaučiskai instrumentai ir prie to dirbtuve čeveriku ant pardavimo už prieina ma kaina. Atsiuokti j redakciją, arba pas Jan Mislewicz, 426 Flushing Ave., BROOKLYN, N. Y.

ANT PARDAVIMO LOTAI.

Hilldale Pa. 7 minutų kelionės iš Wilkes Barre, gerai vietoj persiduooda pigei. Turinčiam pinigų gera proga j trumpą laiką padvigubinti pinigai nes ten kasdienu prekės kyla. Dasizinkokite. J. J. Paukštis & Co. 224 E. Main str Plymouth, Pa.

Knygu Kataliogas.

- Adomas Micekyčia (1798-1835). Jo gyvenimas, raštai ir darbai. Parašė A. J. Daubaras. Plymouth, Pa. 1902, p. 40 15c. Ar socialistas gali but kataliku? Sodječiams ir drangams darbininkams. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1900, pustl. 22. Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Ši knygelė apraso darbinink judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam. Parašė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa., 1900, p. 58 15c. Apuko Sappal. Cionai yra rinkinilis šių paveikslėlių iš gyvenimo: Laipsniai, Po mirties, Kleiasprandis, Parašė juos gabus feljeton rašėjas Šliburis. Jo pagubuslėliai aštriai siekleis visus opniušius gyvenimo apsišėkimus. Vietomis reikia verkti, vietomis juoktis. Parašyta labai aiskioje kalboje, kad ir mažai mokantis lengvai skaityt. Brooklyn, N. Y. pustl. 15c. Eglė Žalčių Karalienė. Dramatas penčiuose apsišėkimuose. Parašyta iš mitologiško senovės lietuvi padavimų. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa., 1906, pustl. 56. Gyvenimas Genavaitės. Pamokinanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pustl. 225. 50c. Girtuoklių Adynas. Antra laida. Brooklyn, N. Y., 1908, pustl. 16. Gudri Našlė. Juokazaisė dvjose veikmese. Paimta iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Šita knygelė perstato gana juokingoje formoj, kaip viena ukinknė naktė savo gudrumu gavo gerą jauniki ir kas iš to paskui išėjo. Labai lengva perstatyt teatr mylotojams. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Su autoriaus paveikslu. Brooklyn, N. Y. 1908, pustl. 40. Grandų Verkiamis. Arba pasibudinimas prie apsišėkimuose. Parašė J. Jezaus Kristaus. 10c. Herbertas Spenceris. Trumpa peržvalga jo filozofijos. Parašė Krapotėnas. Vertė Dr. J. Šliupas. Plymouth, Pa., 1904, pustl. 39. 15c. Idėja ant mėšlyno. Apysaka mūsų dienų. Aukauja blytiama lietuviams. Musė Plymouth, Pa. 1900, pustl. 54 10c. Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. Antra laida. Plymouth, Pa. 1901, pustl. 32. 10c. Išgyvomas Kauno Pilies (1352. m). Dramatas keturiuose apsišėkimuose. Iš Lietuvos deju. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pustl. 85. 20c. Iš po budelio kalarijo ir Kajtimas. Dvi apysakos. Parašė M. Černeda. Vertė V. Stagaras. Plymouth, Pa. 1894, p. 256 50c. Iš bažnyčios istorijos. Kiekvienam verta perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1906, pustl. 16. 10c. Istorija Septynių Moklotėjų. Akyv skaitymai. Išleidydas trečias. Plymouth Pa. 1904, pustl. 158. 75c. Iš kur atsiranda nusidėjėliai? Socijologiskasis piešinys. Knyguteje trumpa ir aiskiai parodo, iš kur musų laikuose gimsta įvairūs prasizengėliai ir nedoreitai ir ką su jais turi draugija daryt. Čia yra plačiai medegos diskusijos. Parašė A. J. Brooklyn, N. Y. 1908, pustl. 22 10c. Itekmė Socijalskų Sanlygn, ant visų kulturos šakų. Šia knygelėje perskaitytus galima daug pasimokint. Vokiskai parašė J. Stern, Lietuviškai vertė J. Šidaras. Plymouth, Pa. 1898, pustl. 94 15c. Juozas Arch. Societis—deputatas Anglijoje. Šia knygelėje vertėtu kiekvienam perskaityti. Parašė A. D. Plymouth, Pa. 1905, pustl. 18. 10c. Kabalas. Tarpinainis sąvaja 100 viekių užminimų ir ant jų reikalavimus atsakymus. Plymouth, Pa. 1894, 10c. Kėkštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos ukinknų gyvenimo. Parašė Me-naitis. Antra laida. Plymouth, Pa. 1906, pustl. 26. 10c. Knygelė dėl Lietuviškų karėvių Amerikoje. Parašė Lietuvos Karėvių. Plymouth, Pa., 1894, pustl. 32. 10c. Kunigija ir svietiska valdžija. (Morgi piešiniai). Sutaisė ir apgarsino P. Medkša. Antra laida. Brooklyn, N. Y. 1908, pustl. 47. 15c. Kur mūsų išgyvomas? (Iš visur surinkta medega mūsų programui). Mano draugams. P. Dautotas. Labai akyvi apysamai. Plymouth, Pa. 1902, pustl. 119. 25c. Kainas. Misterija Byrono parašyta. Trijuose aktuose. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1903, pustl. 120. 25c. Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas. Labai puiki apysaka. Parašė Eit is M. Plymouth, Pa. 1905, p. 24 16c. Laima ir planetos. Knygelė tinkanti (anuomenė) perleidimui smaugaus laiko. Iš jos galima išpti savo laimę, ar nelaimę, ar myli jį mergelė, ar ja vaikinas. Antra laida. Plymouth, Pa. 1899, pustl. 47. 15c. Lietuviškos dainos iš visur surinktos. Yra tai rankius iš 400 visokių dainų, kurios yra paskirstytos ant 13 dalių: Tėviškos dainos, Pasakiskos dainos, Mitologiškos ir seniausios dainos, Dainos apie girtybę, Meliškos dainos, Juokau nos dainos, Kariškos dainos, Dainos iš baudžiaus gadyčių, Našalių dainos, Raudos dainos, Visokios dainos. Plymouth, Pa., 1893, pustl. 496. \$2.00. Apdaryta ..... \$2.50. Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo seniausiu gadyčių iki Gedimintui, Didžiam Lietuvos Kunigaiščiui. Knyga I. Plymouth, Pa., 1893, pustl. 483 \$1.50. Apdaryta ..... \$2.25. Lietuvos Istorija. Simano Daukanto. Nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino unijai. Knyga II. Plymouth, Pa. 1897, pustl. 531. 15c. Apdaryta ..... \$2.25. Abidvi prie kruvni drutu aparū \$4.00. Lietuvių Tauta. Senovėje ir šiadien. Apraso apie lietuvių praveitj. Kiekienam lietuviui yra naudinga apie tai žinoti. Parašė J. Šliupas M. D. Tomas I. Plymouth, Pa., 1904, pustl. 404. \$1.50. Tomas II, pustl. 564. \$1.75. Abu tomai ..... \$3.25. Našlaitė. Apysaka eilėse, labai naudinga ir užminti knygelė. Parašė M. Plymouth, Pa. 1905, pustl. 15. 10c. Paveikslai. Dvi puikios apysakės, gaus užimandios pasiskaityt. Parašė Žovaitė. Plymouth, Pa. 1899, pustl. 102 15c.

„RAISTAS“ DOVANAI! „Vienybės“ ir „Lietuvos“ Skaitytojams. Kuris neskaites knygos „RAISTO“, nors ilgai Amerikoje beesas, bet gyvenimo KYTRYBES, GEROVĖ ir SKURDO SAKNĖ nepažįsta, — nes per mažai kytrumo turi, ir nemokės nuo nelaimių išsisergėti. „Raista“ perskaitys visa sukybių mašinerija kaip zerkole permatys kiekvienas. Ta knyga sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus. „Raistas“ išversta į visas kalbas, tas parodo kaip labai žingėdi yra. RAISTAS“ didelė knyga, lengvai skaitysi, kaina 1 doleris. „VIENYBĖ LIET.“ arba „LIETUVA“ prenumerata metams 2 dol. Bet kuris naujai užsirašys pas mane viengį iš paminėty laikraščių metams atsiunčiant 2 dol. ant mano adreso, tai apturs laikraščių ir „Raista“ visai DOVANAI! Adresuokit. J. Naujokas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Mythai, pasakas ir legendos žemaitiu. Surinkti ir išleisti per D-rą Edm. Vėckonstedtą, vyresnįjį senovinių kalbų mokytoją prie Nikolajaus gimnazijos Liepojuje (Kursas). Yra tai akviniusios ir juokingiausios senovinės pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus, apie darbus gerų ir pikty dvasių, apie Laimės, Laimės, Raganas, Vilkalokus ir tt. Lietuviškai išguldė J. Sliupas M. D. Plymouth, Pa. 1897, pusl. 190 . . . . . 50c

Mūsų dielės. Per ką Lietuva kenčia ir kas vargina lietuvius. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa., 1901, pusl. 31 . . . . . 10c

Mokslinčius Tvardaukas. Apsaką iš žmonių adavimų, kaip Tvardauko tėva užpuolė žmogžudžiai ir kas iš to išėjo. Lenkiškai parašė J. I. Kraszewski. Lietuviškai išguldė P. M. Dvi daly. Plymouth, Pa. 1905 pusl. 174 . . . . . 50c

Parsidavimas ir Pelnas. Iš prietikių Prūsų Lietuvoje, Pagal A. Swiętochowski. Kaip vienas lietuvis atėjo iš Did. Lietuvos atsidavė vokiečiams, net pavardę ir tikėjimą permaitė ir paskui išvarė jį. Parašė Žmogus. Plymouth, Pa. 1901 . . . . . 10c

Pasikalbėjimai apie dangų ir žemę. Labai akyva knygelė, su 15 paveikslėly. Vertė iš svetimų kalbų, P. A. Plymouth, Pa., pusl. 81 . . . . . 25c

Palemonas ir Giržduta. Apsaką eilėse, iš senovės gyvenimo pagal žmonių pasakų, senovės tikėjimų ir savo fantazijos. Parašė M. D. S. Plymouth, Pa. 1904, pusl. 72 . . . . . 20c

Puota—Nuskintas žiedas. Vaizdeliai iš gyvenimo. Du labai puikus apskaitymai Parašė Bijunas. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 32 . . . . . 10c

Pagieža—Jurgis Durnelis. Dvi labai puikių apsakos iš gyvenimo. Kiekvienam priimtos pasiskaityt. Lenkiškai parašė Broilis. Lietuviškai išguldė Vincas Kudirkas. Plymouth, Pa. 1902, pusl. 90 . . . . . 25c

Popierios Gromatomis rašyt. Gaunama visokių skyriaus, su malonioms dainė. lėms ir visokiems aprašymais tuzinas su kopertais 25c

Sausio Devinta. Šioje knygutėje yra plačiai aprašyta apie Petrapietis darbininkų sukilimą arba „Kaudonųjį Nedėdienį“: kaip išbadėgė minios ejo maldauti nuo caro darbo ar duonos, o jis išdėntė kariuomenę ir tukstančius iššūdė. Gana lengvas ir grandus pasakojimas. Parašė Maksim Gor'ky. Vertė F. M. Brooklyn, N. Y. 1908, pusl. 40 . . . . . 15c

Užsistanaryk ant to gerai. Arba apmislėjimai apie keturis daktus paskutinius, skaitymas graudus ir juokingas. Lenkiškai parašė J. V. Nera. Lietuviškai kon kalbon versta. Plymouth, Pa. 1896 pusl. 150 . . . . . 15c

Vilius Tell. Drama penkiose aktuose Yra tai geriausias veikalas, parašytas garsaus vokiško poeto Schiller. Dramatiško formoj parašyta čia kova už nepriklausybę šveicarų po Austrijos jungi; darbai šveicarijos patrijotų, tarp kurių svarbiausiu buvo Vilius Tell. Lietuviškai vertė Vincas Kapsas, Plymouth Pa. 1899, pusl. 152 . . . . . 30c

Vargdieniai. Apsaką iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo šimtmėčio. Su autoriaus paveikslu. Šioje knygutėje aprašo apie baudžiavos laikus Lietuvoje, kaip ponai žmones plakė apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų puotas, apie žydų gudrybes ir tt. Iš knygelė didelė akyva, vietomis juokinga, o vietomis liudna. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Plymouth, Pa. 1906, pusl. 187 . . . . . 50c

Valkata. Gražus paveikslėlis, paimtas iš kaimo mergaičių gyvenimo. Kaip mergaitė tėvo prašė, išėjo į miestus, pateko į suvaidžiojotų nagus, pradžioje savo gyvenimą ir pati nusizūdė. Paminimas tėvams. Iš latviško vertė J. Pleirys. Brooklyn, N. Y. 1908, ... 10c

Vytauto Prisiška. Paveikslas reiškia tą valandą, kada kryžiai griebe 16-tą balandžio 1362 metų Kauno pilį. Tolyje, anapus Nemuno, veržiasi liepsnos ir dūmai nuo gaisruojančių druvities griuvėsių. Aplink jų susitelkę tėvynai, vyčiai ir vaidiūčiai. Vytautas gimė 1344 m., mirė 1430 m.; paveikslas perstato jį 18 metų jaunučiu; viešpatavo nuo 1392 iki 1430 m. Iš keturių tukstančių apgynečių Kauno pilies išliko gyvi tik 36 vyrai. Vytautas išpildė savo prisišką 15 liepos 1410 m. ant Žalgirės ir Eglekainio laukų, paguldes 40 tukstančių kryžiuokų su Didžioju jų Mistru. Paveikslas didumas 27x21". Prekė 35c

„Vienybė Lietuvnikų“. Rankius, galima gauti nuo išleidimo 1890 metų iki 1899, knygos formoje. Prekė . . . . . \$2.00 Nuo 1899 metų iki 1903 „ . . . . . \$3.00 Nuo 1903 metų iki 1908 „ \$2.50

Šitas paminėtas laikraštis, arba rankius kuris yra nuo seniai surinktas ir užlaikomas, jamo galima rasti visokių skaitymu, apie ką tik panorėsi tai jamo rasti, kurie malonit turet tai ilgai nelaukit.

Žemių Dulkės. Apsaką iš mūsų gaidynės Lietuvoje. Parašyta M. Radzevičius. Su autorės paveikslu. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 226, ... 50c

Ženybos Paikių Miko. Kaip jam nematė su ženybos atsitiko, iš lenkiškos kalbos vertė V. K. Plymouth, Pa. 1896, pusl. 10 (didelio formato) 10c

Žmogus. J. Akuratero apsaką, iš latviško vertė J. Banilius. Plymouth, Pa. 1907, pusl. 40 . . . . . 15c

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st. 224 E. Main st. Brooklyn, N. Y. Plymouth, Pa.

HOTELIS VIN. DAJNIO 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios artelkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepentis cigarai. Salė dėl draugysčių ir keip susirinkimų. Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINČĄ DAJNĮ.

MÉSINYČIA Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinėnę, kumpiai švieži, rudyti, dešrų galima gauti visokių dideliu pasirinkime.

A. Adzgauchas, 204 Main st. PLYMOUTH, PA.

Nauji Tautiški Paveikslai

- Naujai atspausdinti, labai gražūs. 1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas. 2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis. 3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas. 4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas. Paveikslų miera 22x28 colių. Prekė 35c. kožnas. Paveikslas revoliucijos Lietuvoje. didumas 22x28. Prekė \$1.00. Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c. Pinigus prisiųsdamas adresuok: J. J. PAUKSZTIS & CO. 24 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

VISI

Nauji skaitytojai, kurie užsirašys „Vienybė Lietuvnikų“ gaus priedų knygų už \$1.15, pagal pasirinkimą iš katalogo, kuri prisiunčiu visiems dovanai.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKĪMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįškok rodos pas kokius nemokitus žydėlius ar kryžiuokus savo priepoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaujamas tikrų gryną ir gydančių vaistų — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ, Plymouth, Pa.

garsų dirbėja „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių“, o persitikrinsi, kad neiškleisi veltui ir ant apgausybės savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gy dome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

P. Mikolainis, Box 62. New York.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka. Adwokatas ir Notary Public. Ofisas: 3 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.

First National Bank, Olyphant, Pa. Panedėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak. Užsėmu provomis Wilkes-Barre ir Seranton ir teipi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvo.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kudių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Advertisement for 'DIDZIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVISKA AGENTURA' featuring a ship illustration and text about shipping services and agents in Brooklyn and Plymouth, Pa.

Advertisement for 'ADRESAI' listing various agents and addresses for 'VIENYBES LIETUVNIKŲ' across different cities like Chicago, Baltimore, and New York.

Advertisement for 'Lietuviška karčiama. JUOZO JUODZEIKIO' featuring a portrait of Dr. Albertas Kauffman and details about tobacco products and medical services.

Advertisement for 'Dr. O'Malleys Medical Office' located at 158 Washington Str., Wilkes-Barre, Pa.

Geriausia Proga:

Pigiai ir lengvu budu galima jgit turtą. Zemes smotus (lotus) didumo 20 x 100, 25 x 170 uz \$195. ir brangiaus parduoda

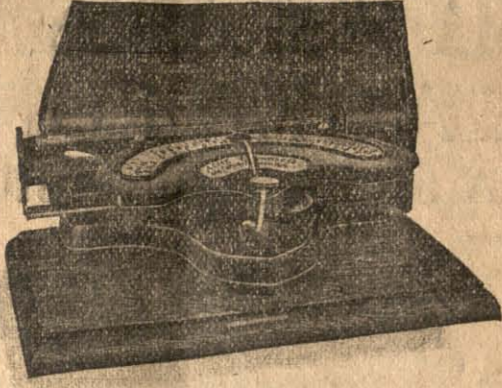
David P. Leahy Realty Co. South Ozone Park, South Jamaica, L. I.

tiktai 6 minutes kelio nuo Brooklyn City Line su „Traction“ karu. Įmoketi reikia 9 dolerius o likusius išsimoka po \$1. dol. ant sanvaites.

Ant pareikalavimų artenas žinias duoda J. Buller, 16 Jewel Str., Greenpoint, Brooklyn, N. Y.

Labai puiki mašina drukavojimui.

Prekė \$7.00

Szita mašina pui kiai dru kuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po 10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrynelė 2 dol.

Kas reikalauja tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemadanelį gali neštis kur nori.

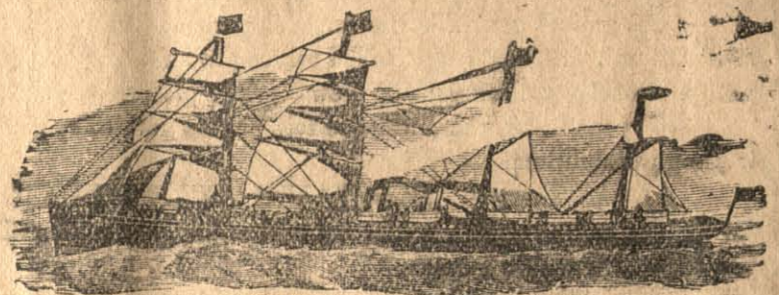
Pati skrynelė..... \$2.00. O mašina..... \$7.00.

Dabar yra gera proga šią mašiną pigiai nusipirkt ant šio adreso:

J. J. Pauksztis ir K. Brazys, 120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Max Kobre Litewski i Polski BANK

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esm užtvirtintu agentu ant lini- North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Rotterdam. Siunčiame pini gus, kurius jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su- nekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliūdinkite, kad mes per 52 metus su kožu apsiėjome teisingai. Tei posgi pardūdame tikėtus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

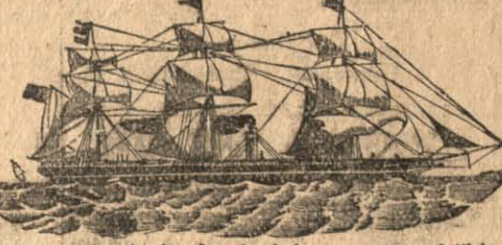
Duodam žinoti kad mes priimam pinigų į depositą banko ir mokam po 3 procentus ant metų. Procentų tik tą mokam nuo 50 doleriu ir vir- šans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakaro.

DOVANA VISIEMS

Temykite gerai! TIKRAI LIETUVIŠKA, DIDELĖ KRAUTUVĖ Puikiausiu armoniky, skripy, klarnety, triuby, koncertiny ir daugybe kitokiu muzikalisku instrumentu. Geriausiu dziegory, lenciyu, visokiu ziedu, lakety, spilyu, kolčiku aukšiny ir paau- suoty, visokio skyriaus masinukiu del drukavojimo gromaty, puikiu britvy, albumu portretams, revolveriu, saudykliu (strielbu), kišeniniu lempukiu, guminiu litary, adresams pececiu, gramatiky mokintis angliškos kalbos, žodynų, istorisky ir maldy knygy koky tik randasi lietuviškoj kalboj, gražių popieru del rašymo gromaty su puikiausiais apskaitymais ir dainomis—su konvertais tuzinas 25c., 5 tuzinai už \$1.00, 1000 už \$6.00. Kas velity sau ką parsitraukti, tegul prisitūnū už 5c markę ir teisinga adresa, o apturės didelį N 3 naują KATALOGĄ DOVANA I su 315 aiškių paveikly ir 1000 visokiu naudingy daiktų. Aš gvarantuuju, kad mano tavoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Orderius išsiūnū greitai į visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkūčiai gali gaut pirtk daug pigiau kaip kitur. Reiklaujant katalogo paminekite vardą laikraščio, kavarame matėt apgarsinima. K. VILKEVICH. 112 Grand st., Brooklyn, N. Y.

TEMYKITE BROLIAI!

Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kita. Reikalaujami šipkorėčių va- ziuoti i senąjį krajų, arba norėdami parsitraukti iš Te- vynės savo gimnias, pažįstamus, teipgi siūsdami pinigus, neužmirškite atsilankyti į LIETUVIŠKĄ BAKĄ, W. G. SAVA, WILKES-BARRE, PA. 13 S Penn'a Ave. Gyvena ločnam savo name.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAM PAS JONA KULBOKA,

Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepenti Cigarai. TURIU AGENTURA Parduodu Lotus, ir Namus, puikioje vietoje, ant gerų išlygų, galima pirtk už pilną prekę ir ant išmoketųjų. Perkant už pilną prekę 15-tą procentų numažina. Ši puiki vieta randasi LINDEN, N. J. Nuvažiuojimas dovana. Reikia dazižinot pas AGENTĄ JONA KULBOKA 74 Grand Street, kamps Wythe Av. Brooklyn, N. Y. Vietoje, ką bankose pinigus pražu- dot, tai vertiaus nusipirkt lotą arba namus, o tada pinigai niekad ne- ražus. Su guodone gero voljantis JONAS KULBOKA.

Lietuviškas Dziegornikas

Szinomi užsiimu jau 20 metų. Užlaikau visokias rušes laik rožinė, sieninius, pastatomų ir kisenintus vyriškus motoris kuo, anksintus ir sidabrinus reždžitus, visokius žiedus, spi- lūus, auksintus ir branzalietus teipgi vintuonė žiedus, sude- du literas, dienas, mėnesy metū su vardais dyrai. Teipgi tai- sau since visos pamintūos ir n- pamintūos daigtus Gausite už pigią prekę sutaiskančio rasyte. Norinti užsorderinet laikrodėj auksini ar sida- brini, ar paaukuota, tegul prisitūnū savo tikra adros ir 50 ct., o mes priėsim ant Expresso ir peržiūrėjas gali užsimokēt pinigus ir pasimti. VINCAS URMANAVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y. In 7 dienas per marias. Parduoda Latvokortes, stančiu pinigus ir da- vternates į visas duls svieto. Parduoda Laskroditine, lencingolius, žiedus masinėtus gromatos drukot \$4 iki \$100. G. J. JESZMANT, 171 N. Main st. Pittston, Pa.

HOTELIS A. NATAUCZIO,

218 E. Main Street, PLYMOUTH, PA. Skanus Alus, puikiausiu Arielka visokis Vynas, Porteris, Elius ir kvepenti Cigarai. Atsilankykit pas seną biznierių ir pažįstamų. A. Natauti.

Stenografe

Baigusi Augštesniąją Mokyklą, praneša guotinai visuomenei kad priima visokius vertimus angliš- koje, lenkiškoje ir lietuviškoje kalbose. — Rašymus ant maši- nos ir tt. Stella Macevičiūtė, 186 East Main st., Plymouth, Pa. Peoples Phone 7173 B

PUIKIAUSIS SALIUNAS JONO RAISO,

Skanus Alus, gardi Arielka, visokis Vynas ir kvepenti Cigarai. Lietuviai, reikale užekit pas savo tautietį, o visada busit užganedinti. 769 Liberty Ave. Kamps Sheppard Ave. BROOKLYN, N. Y.

GERIAUSIA UŽEIGA PAS VINCA ŽARSKĮ.

Laikau puikioje vietoje Saliuną, už- laikau skaniausius gerimus, Aly, Ariel- ką, visokį Vyną ir kvepentius Cigarus. Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo tautietį po Numeriu 111 Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIOJ VIETOJ SALIUNAS AND. LINONIO,

Clinton Ave. ir Hamilton Place, MASPETH, L. I. Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepenti Cigarai. Vieta graži, prie gijos, kaip žioms dienoms teip ir uedšiom galima praleisti linksmai laiką. Jonas S. Lopatto, Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu- vų advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsiima varjmu provy vi- sūose teismuose. Offisas rumuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PA. Telefonas naujas Offiso 37 „ „ Residencijos 1284-R.

Lietuviškas Ziegormeistras.

Szinomi užsiimu jau 18 metų. Pranešu visoms Lietuviams, kad užsėjau didelę krautuvę visokiu dziegorėčių ir žiedų: kaip tai, laikrodėj sieninių, kisenintų dyto auksu vyziatų ir moteriškų su graštom kviet- komė ir t. t. Visokiu žiedų siūblinų ir seip nešiot valki- nams ir merjonoms dideliam pastrikime ir už prieinama preke. VISOKIU MUZIKOS INSTRUMENTU. Skripy, armoniky, struny, klarnety, britvy, dru- knojamų masinų ir parasonų. Tei posgi dziego- rėlius patarsau. M. MINKUS, kamps Hancock ir 286 E. Marke, ir. Wilkes-Barre, Pa.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ŽYDI!

Jei tau nusibodo landžioti pas visokius daktarpalaikius, varginti save liga ir leisti jai išisenėti, per tą tu daktarų nesumanimą ar neturėjiną gerų vaisty, arba jei tau nusibodo nuodintis visokiais patentuotais vaistpalaikius, vynais ar balzmais ir kitais, kurie niekad negali ligos išgydyti, kadangi nėra pritaikyti prie ligos buodo sergančio, ir ant galo nori bnti sveiku ir laimingu, tai negaišines laiko ant visokių niekų tuojaus kreipkis asabiškai ar laiske aprašydamas savo ligą per The Collins New York Medical Institutą į Dr. R. Mielke, kame pasekmingiausiai išgydo visokias sunkias ir užsisencijusias ligas, kaip VYRŲ teip MOTERŲ ir VAIKŲ, kožnas kas čion kreipiasi, dėkavoja už išgydimą ir būna sveikas ir linksmas.

Daugumas stebisi, klausdami, koku budu su tokiu gera pasekme visokias ligas išgydoma čionai, nuo kurių kiti daktarai nekuri laiką gyde, rankas nuleisdami apleido.

Atsakymas lengvas: Toku budu, kad The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTAS išlaikomas geriausių diplomatų daktarų specialistų visus ligų apra- šymus su atyda ištiria specialiskai, nuo menkiausio iki svarbiausio ligos apsirėškimo bei jos pamato, ir sutaiso atsakančius kiekvienam pritaikytus vaistus išgydymui ligos ir silpnibių; nes šitas Institutas užlaiko didžiausią Laboratoriją vaisty iš viso svieto šalių, tarp kurio daugelis yra pačių daktarų išrasta, kurių niekur kitur negalima gauti. Užtai išgydyme ligų ne joks daktaras ne kitas institutas negali lygintis, per ką mokliaiškai ir pavadinu tą Collins N. Y. M. Inst. SODU SVEIKATOS!

Kad iš to žydinčio sodno daugiausia apdovanoja sergančius sveikata, tai aiškiai matyt iš daugybės padėkavonių, kurios ateina kas diena, paduodame čion kelias.

išgydyta nuo: metelėsikos ligos, kasvėtinų ir arvytinų, skaudėjimo somose, spūnaruo- se ir neuralgijos ligos. Jau pamatiskai sveika ir vėsi padėkavoja savo pavelditą, atsi- ūdama.

AUGŠTAI GUODOJAMAS DAKTAR! Jeigu kiti dėkavoja už išgydimą, tai jau mano pridyretė teipgi išreškūti padėkavonę už išgydimą ligos, kurią nuo manęs kaip slogiantį kalną nu- kasė, per galybę angsto mokeslo ir gerai sutaisytų vaisty, kurios man pri- stūntė ir pagal pamokintimus savarajan. Prieš tai netikėjau, kad per savo išgykimą suardyta sveikata galėčiau dar atgauti. Pirmiausia jaučianel dideli nusilpėjimą, teipat vėliau ir mano inkstai buvo svyryte, drauge ir visus vi- durtinis organizmas buvo svyrytė ir tik kaip lapas rudenio svyryta, laukiau kada mirsksti. Bet kad išskūčiau laikas teipje apio įsų galingą gydymą ir grynus vaistus, tad atsisaukus ir atstūntė man vaistas, kurios savarajan pagal pamokintimus, saiau kaip kalną nukasė, teip nuo manęs ligą, išsiai- pilnai sveikas. Tad ir dėkavoju už saunatiską ir gabų išgydimą. Dabar jaučiuosi kaip naujai a gijęs, linksmas ir sveikas, o tai visiems broliams lietuviams pranešau, išant kreipiantis prie įsų gydymo laike neistatės ligos. Pastileku dėkingas ir visada garbinu įsų garbingą vardą, JONAS SM. RYNAVICZIA, 1625 Front st., Philadelphia Pa.

Sirgas per du metū, skaudė- ūs, stūnų, krūtinko dziegių, plaučių neveikimo, avy- dno ir skaudėjimo galvos, zva- ntyno anelis ir abino nau- dėjimo ant sveikatos. 13 dienų pilnai išgydytas, su pa- dūvotone ir pavelditą, pri- stūntę pavelditą i laikas. JOHN PAULINIS, Fayette Co., Orient, Pa.

SKAITYTŲJAU! Jei Tave vargina zemiau pamintōs ligos, nesendink, neatideliok, bet atsiskauk, o galēci buti išgydytas kaip ir kiti nuo: kosulio, kataro, plaučių nesveikimo, dusulio, trumpo ir sunkaus kvėpavimo, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dispepsijos, nevirinimo, vidurių ligos, užkietėjimo ir skaudėjimo vidu- riu, somose, tuštynuose ir po krūtine. Galvos skaudėjimo, užimo ir spiegiomo ausyse; kraujo neįstumo, išberimo spuogais, juodgalvės ir niežais. Neuralgijos, neurastenijos, reumatizmo, skaudėjimo po visą kūną, kaulų sąnarių ir nuo sutinimo, geltligės. Nuo abino nusilpėjimo blogų sapnų ir jaunystės išdykimo—sugrūdinimo sveikatos. Priepuolė, nervozitas; nuo slapty ligų,—koku jos vardo ar skyriaus nebūti.—Puskės ligos, nemiegojimo, sunkumo ir skausmo kojose, rankose ir kitų visokių ligų vyry kaip ir motery: skausmingų, nereguliariškų antdrapa- nių ir batnyų, arba kurios tik ligos varginimui žmoniy užpuola.

TAS INSTITUTAS ISZSIUNTINEJA GYDUOJA I VISA AMERIKA, CANADA, EUROPA, AZIJA, AFRIKA IR AUSTRALIJA, ANT KOŽNO PAREIKALYMO. Kurie negalite pributi asabiškai, tai aprašykite nesveikumus bei ligą lietuviškai. KAM SIRGT IR VARGINTI SAVE, JEI LENGAU GALI BUTI IŠGYDYTAS, TIK ATSIŠAUKIT, adresuojant: The Collins New York Medical Institute (Inc) 140 W. 34 st., (arti Broadway) New York. Ofiso valandos: iš ryto nuo 10 iki 5 po piet. Šventadieniais nuo 10 iki 1.

Naujas Telephonas No. 8208 Jonas Dzedolikas Lietuviškas GRABORIUS KARIETOS ant veseliu laidotuviu ir krikštynų Vežimai perkraustymui ir tt. 509 Main st. Kingston, Pa.

VIENYBE Telephone 1406 Greenpoint. KUR TEN IR GALYBE VIENTELE LIETUVIŠKA APTIEKA VINCO DAUNARO, 182 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y. Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulycios.

PUIKUS HOTELIS! KAZ. MILISAUSKO. Laikau visokius gerimus, kaip to Alu, degint, visokį vyną, porteri ir kvepentius Cigarus. Priekit laikau kriaučystę, Ste- linotus siutus dirbu pagal veliausia madą, už prieinama preke. Reikale nepamirškite savo lietuvių. 16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa. Hotelis žemai, o kriaučystė viršū.

Isidor Glou. Parduoda laikrodžius sieninius ir kisenintus vyriškus ir moteriškus, žiedus, branzolietus apilbas ir visokius auksintus daiktus, teipgi užsi- jima jų taisyti. Vietas už pigiasią prekę. 102 Main st. Plymouth, Pa.

Antanas Staszauckas. Laikau puikioje vietoje Saliuną, užlaikau ska- niausius gerimus ir kvepentius Cigarus. Lietu- viai nepamirškite atsilankyti pas savo videntį. No 2 Cor. Nesbitt ir B EAST PLYMOUTH PA.

Telephonas 8 S. P. V Obiecinas & Co Cor. 12-th and Carson st., S. S. Pittsburg, Pa.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuve tapo Apdovanoata DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuskos Paro- dos už rupestingą, tei- singą ir artistiską iz- dūrimą.

Pardūdu Latvokortes ant visokių linijų ir slū- dū pinigus į visas duls svieto. Daviernates [pavedimus rašę] atlikimui reikalų su Masko- lijos valdžia. Imanau visokius pinigus ant amerikoniškų ir t. t. Darau apsergėjimus nuo ugnies [Fire Insurance] ant visokių daiktų, tegu kurį atkeltavai nūlakytų kastelgarnėje, jeigu saukias prie mangs, o as jį ištuosuosiu. Lietuviai kreipkitės pas savo tautietį, o būsio užganedinti. Telephonas 317 Williamsburg. Teisingas, senas saliuninkas Brooklyn AUGUSTAS KALVAITIS, 484 Metropolitan Ave. ir kamps Rodney str. BROOKLYN, N. Y.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZAL- KINIŲ LAZDŲ ir tt. Turiu už garbę apretksiti guo- dotiniems Kunjams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wi- sus augščiaus pamintus daigtus Pigiausiai, Teicringiausiai ir Geriausiai, nes per 30 metų užsilmdama izdirbimais įėjau geriause praktiky ir dėl to galu wisą padirbt pigiau ir geriau ne- gu kiti fabrika. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.